

Vlaanderen
is kansrijk opgroeien

Activiteitenverslag 2025

Vlaams Centrum voor Adoptie

Opgroeien

Inhoud

1.	INLEIDING	4
2.	ALGEMENE WERKING VLAAMS CENTRUM VOOR ADOPTIE	5
2.1	Informatieverstrekking en trajectbegeleiding	6
2.2	Beleidswerk over adoptie in Vlaanderen	7
2.3	Bewaring van en inzage in adoptiedossiers	9
2.4	Onderzoek van dossiers waarin zich mogelijk wanpraktijken voordeden	11
2.5	Begeleidingsteam VCA	14
2.6	Het VCA en zijn partners	15
2.6.1	Een overzicht van de kernpartners in Vlaanderen	16
2.6.2	Toegekende subsidies	20
2.6.3	Overleg tussen het VCA en de kernpartners	20
2.6.4	Samenwerking met Belgische overheden	21
2.6.5	Centrale adoptie-autoriteiten	23
2.6.6	International Social Services (ISS)	23
2.6.7	Permanent Bureau van Den Haag (PB Den Haag)	23
2.6.8	Internationale conferenties.....	24
2.7	Buitenlandse werkbezoeken en ontvangen delegaties	24
2.8	Ondersteuning programma's	27
3.	ADOPTIE VAN EEN NIET-GEKEND KIND	28
3.1	Aanmeldingen voor de adoptie van een niet-gekend kind	30
3.2	Instroombeheer en voorbereiding	31
3.2.1	Instroombeheer.....	31
3.2.2	Vorbereiding.....	31
3.3	Maatschappelijk onderzoek	33

3.3.1	Verloop van het maatschappelijk onderzoek	33
3.3.2	Adviezen	34
3.4	Geschiktheidsvonnissen	35
3.5	Bemiddeling	37
3.5.1	Bemiddeling door het begeleidingsteam van het VCA	37
3.5.2	Interlandelijke adoptie van een niet gekend kind zonder bemiddeling (zelfstandige adoptie)	53
3.5.3	Bemiddeling door de binnenlandse adoptiedienst	55
3.6	Erkenning en registratie	57
4.	ADOPTIE VAN EEN GEKEND KIND	58
4.1.	Intrafamiliale adoptie	58
4.1.1.	Aanmelding en voorbereiding	58
4.1.2.	Maatschappelijk onderzoek en geschiktheid	59
4.1.3.	Onderzoek intrafamiliale adoptie en verdere procedure	60
4.1.4.	Internationale jeugdbescherming	63
4.2.	Binnenlandse adoptie van een gekend kind	64
4.2.1.	Aanmelding en voorbereiding	64
4.2.2.	Verzoekschrift adoptie met mogelijk maatschappelijk onderzoek	66

1. INLEIDING

In 2025 stonden het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA), de Vlaamse adoptiesector en de stakeholders voor de uitdaging om de reguliere opdrachten verder te zetten en een grondige hervorming van het adoptiesysteem in Vlaanderen voor te bereiden en deels door te voeren.

De hervorming van het adoptiesysteem omvat vier grote werven:

1. **Versterking van de partnerschappen met de herkomstlanden:** Het VCA nam in 2023 een beslissing over de verdere samenwerking met alle herkomstlanden. Met negen landen werkt het VCA verder samen. Voor vier landen valt de definitieve beslissing na een werkbezoek. Het VCA schorste de samenwerking met één herkomstland door de aanhoudende onveiligheid en humanitaire crisis. De samenwerking met vier landen werd onmiddellijk stopgezet. In 2024 zette het VCA de samenwerking met één land stop na het werkbezoek. In 2025 zette het VCA de samenwerking met twee landen stop na het werkbezoek.
2. **Verbinding van pleegzorg en adoptie:** De werkgroep “we verbinden pleegzorg en adoptie” liep een intensief traject in 2022. De werkgroep kwam tot een pakket concrete beleidsvoorstellen dat in december 2022 aan het kabinet werd gepresenteerd. De implementatie van de beleidsvoorstellen werd verder voorbereid in 2023 en 2024. In 2025 werd daaraan verder gewerkt via gesprekken met stakeholders.
3. **Versterking van zorg en begeleiding na adoptie:** De werkgroep “zorg en begeleiding” liep een intensief traject in 2022. De werkgroep kwam tot een pakket concrete beleidsvoorstellen dat in december 2022 aan het kabinet werd gepresenteerd. De implementatie van de beleidsvoorstellen werd verder voorbereid in 2023, 2024 en 2025.
4. **Het traject naar één interlandelijke adoptiedienst:** Dit traject kende een ander verloop dan gepland. Er werd in 2023 geen interlandelijke adoptiedienst erkend. Begin 2024 startte het begeleidingsteam onder de vleugels van het VCA. In 2025 werd de werking van het begeleidingsteam voortgezet.

De adoptiehervorming vroeg aanzienlijke inspanningen van alle betrokken partijen. Het VCA bedankt hen daarvoor dan ook uitdrukkelijk. De reguliere werking van het VCA en de adoptiesector liep in 2025 grotendeels door. Het VCA leverde inspanningen om lopende adoptiedossiers en adoptiedossiers uit het verleden te bewaren en te archiveren. Het VCA stond het Afstammingscentrum bij met opzoekingswerk voor inzage- en rootsvragen en behandelde vanaf november 2024 zelf opnieuw een groter aantal inzagevragen. De trajectbegeleiding verliep enigszins anders gezien

de gewijzigde situatie. Het VCA begeleidde zelfstandige en intrafamiliale adopties en handelde kindtoewijzingen professioneel af. Overleg, communicatie en samenwerking met de adoptiesector, met geadopteerden, (kandidaat-)adoptanten en internationale partners waren cruciaal in 2025. Zoeken naar een evenwicht tussen de reguliere werking grotendeels verderzetten en de adoptiehervorming in goede banen leiden zorgde in 2025 voor een aanhoudend hoge werkdruk.

2. ALGEMENE WERKING VLAAMS CENTRUM VOOR ADOPTIE

Het VCA neemt sinds jaar en dag een centrale rol op bij elke adoptieprocedure voor een minderjarige door (kandidaat-)adoptieouders die in Vlaanderen of Brussel wonen. Het VCA staat in voor het correcte verloop van het proces, zowel bij interlandelijke adoptie (adoptie van een kind uit het buitenland) als bij binnenlandse adoptie.

De opdrachten van het VCA zijn erg uiteenlopend. We schetsen hier kort de kernopdrachten. Een belangrijke opdracht is informatie verstrekken aan alle geïnteresseerden. Het VCA staat ook in voor de trajectbegeleiding van alle (kandidaat-)adoptanten in Vlaanderen en Brussel. Beleidsvoorbereidend werk over adoptie is een kernopdracht die in 2025, gezien de lopende adoptiehervorming, sterk op de voorgrond stond. Daarnaast staat het VCA het Afstammingscentrum bij met opzoekingswerk voor inzage- en rootsvragen van geadopteerden. Het Afstammingscentrum is voor geadopteerden het eerste aanspreekpunt. Het VCA verleent zelf inzage in het adoptiedossier op vraag van geadopteerden. In 2025 behandelde het VCA heel wat inzagevragen. Sinds januari 2024 kunnen geadopteerden, adoptieouders en geboorteouders of eerste ouders zich bij het VCA aanmelden voor onderzoek van adoptiedossiers waarin zich mogelijk wantoestanden voordeden. Het begeleidingsteam van het VCA staat sinds het voorjaar van 2024 in voor de matching tussen kandidaat-adoptieouders en adoptiekinderen bij interlandelijke adoptie. Het VCA is verantwoordelijk voor de erkenning en subsidiëring van voorzieningen in het adoptielandschap en werkt intensief met die partners samen. Ten slotte vormt de samenwerking met andere landen een belangrijke taak. Dat vertaalt zich onder meer in buitenlandse werkbezoeken en in delegaties ontvangen voor lopende adoptiesamenwerkingen.

2.1 Informatieverstrekking en trajectbegeleiding

Het VCA is het eerste aanspreekpunt voor iedereen in Vlaanderen en Brussel die informatie zoekt over binnenlandse of interlandelijke adoptie van minderjarigen.

Informatie verstrekken is een belangrijk deel van de werking van het VCA. De meeste vragen komen van kandidaat-adoptanten. Het VCA biedt algemene informatie bij de opstart van de adoptieprocedure en gerichte informatie in het individuele adoptietraject. Informatieverstrekking en trajectbegeleiding tot op het moment van de adoptie gaan hand in hand. Het VCA krijgt daarnaast ook heel wat vragen van geadopteerden, van adoptieouders en sporadisch ook van geboorteouders of eerste ouders. Ook de pers en studenten weten het VCA regelmatig te vinden. Verder verstrekt het VCA informatie aan binnenlandse en buitenlandse autoriteiten die met adoptie in aanraking komen. De actuele ontwikkelingen in de adoptiewereld, zoals geschetst in de inleiding, hadden als gevolg dat alle betrokkenen in 2025 heel wat vragen stelden.

Om zoveel mogelijk (kandidaat-)adoptieouders, geadopteerden, geboorteouders of eerste ouders, andere betrokkenen en geïnteresseerden te bereiken, verspreidt het VCA op verschillende manieren informatie. De website van het VCA is toegankelijk voor iedereen die informatie over adoptie zoekt. Het VCA schreef geregeld artikels voor het VAG-magazine, het tijdschrift van de Vereniging voor Adoptiekind en Gezin.

De trajectbegeleiders van het VCA verwerken de aanmeldingen voor binnenlandse en interlandelijke adoptie en contacteren de kandidaat-adoptanten bij iedere procedurestap. Kandidaat-adoptanten krijgen bij elke stap in hun traject de informatie en begeleiding die voor hen op dat ogenblik relevant zijn. De trajectbegeleiders sturen ook herinneringen als kandidaat-adoptanten niet spontaan de volgende stap zetten, bijvoorbeeld de verderzetting van de adoptieprocedure bevestigen na de infosessie te volgen of het verzoekschrift in te dienen om geschikt verklaard te worden. Kandidaat-adoptanten kunnen ook altijd bij het VCA terecht voor individuele vragen en bijkomende informatie over hun dossier. De trajectbegeleiders staan vier halve dagen per week in voor een telefonische permanentie. Dat creëert ruimte voor telefonische vragen. Ook vragen die schriftelijk of via e-mail worden gesteld krijgen zo snel mogelijk een antwoord.

De trajectbegeleiders volgen de dossiers zoveel mogelijk digitaal op, om vragen over en acties voor de adoptiedossiers snel af te handelen. Dossiers worden zoveel mogelijk gescand en bewaard in een digitale bibliotheek. Na de adoptie worden de dossiers digitaal gearchiveerd. Dat zal de inzage in adoptiedossiers voor geadopteerden in de toekomst gemakkelijker maken.

2.2 Beleidswerk over adoptie in Vlaanderen

In 2025 had het VCA, net als de vorige jaren, een aantal beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende opdrachten.

Een nieuw decretaal kader over adoptie werd goedgekeurd op 17 mei 2024, in de vorm van een wijzigingsdecreet. Een aantal bepalingen trad in voege op 20 juli 2024 (10 dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad).

Het beleidswerk voor de adoptiehervorming stond ook in 2025 sterk op de voorgrond.

Versterking van de partnerschappen met de herkomstlanden

Het VCA maakte in 2021 een globaal beslissingskader op voor de screening van de herkomstlanden interlandelijke adoptie. In december 2021 keurde de Vlaamse Regering dat globale kader goed. In het voorjaar van 2022 werkte het VCA een uitgebreid beslissingskader uit met gedetailleerde vragen per screeningscriterium. Er kwamen afspraken met partners uit binnen- en buitenland om informatie aan te leveren. De interlandelijke adoptiediensten, het VCA, de Federale Centrale Autoriteit (FCA), Child Identity Protection (CHIP), International Social Services (ISS) en de centrale adoptieautoriteiten van de landen leverden informatie aan. Unicef becommentarieerde de informatie. Het VCA verwerkte eind 2022 en in de loop van 2023 de informatie per herkomstland tot één geheel. Stakeholders (geadopteerden en interlandelijke adoptiediensten) gaven daarover feedback.

Het VCA besliste in 2023 op basis van alle informatie over de verdere samenwerking met alle herkomstlanden. De samenwerking met Bulgarije, Chili, Colombia, de Filipijnen, Honduras, Peru, Portugal, Thailand en Zuid-Afrika werd verdergezet. De samenwerking met Gambia, Haïti, Marokko en Vietnam werd stopgezet. Voor de samenwerking met Burkina Faso, Hongarije, India, Kazachstan en Togo wordt de definitieve beslissing genomen na een werkbezoek ter plaatse. De samenwerking met Burkina Faso werd bovendien voor onbepaalde tijd geschorst door de aanhoudende onveiligheidssituatie en humanitaire crisis.

In het najaar van 2024 werd de samenwerking met Togo na een werkbezoek stopgezet.

In 2025 werden na een werkbezoek de samenwerking met India en de samenwerking met Hongarije stopgezet.

De samenwerking met Burkina Faso bleef in 2025 geschorst. De samenwerking met Kazachstan staat on hold aangezien er geen erkende interlandelijke adoptiedienst is in Vlaanderen, wat een vereiste is van Kazachstan.

Verbinding van pleegzorg en adoptie

De werkgroep “we verbinden pleegzorg en adoptie” liep een intensief traject in 2022. De werkgroep kwam tot een pakket concrete beleidsvoorstellen dat in december 2022 aan het kabinet werd gepresenteerd. De kerndoelstelling is een gezamenlijk voortraject pleegzorg en adoptie (informatie, voorbereiding en screening) verwezenlijken.

Een voorbereidend traject met de pleegzorgsector en de adoptiediensten die instaan voor informatie, voorbereiding en screening startte op in december 2023, onder leiding van een externe onderzoeker. Een stuurgroep pleegzorg-adoptie werd opgestart en kwam vier keer samen in 2024. Het VCA en Voorzieningenbeleid volgen dat traject van dichtbij op en waren aanwezig op alle stuurgroepvergaderingen.

Onderzoekers Tim Stroobants en Anneke Vinke werkten in december 2024 het draaiboek “Samen rondom het kind: Draaiboek Voortraject Pleegzorg en Adoptie bij een niet-gekend kind” af. Dat draaiboek werd op 18 december 2024 voorgesteld en besproken met partners uit de pleegzorg- en adoptiesector.

De implementatie van het gezamenlijke voortraject werd opgenomen in het wijzigingsdecreet van 17 mei 2024. Opgroeien wil op basis van alle informatie komen tot een nog concretere vertaling van het draaiboek. Dat houdt maximaal rekening met de principes die Opgroeien naar voren schoof. In 2025 werd die concrete vertaling voorgelegd aan een focusgroep van experts uit het werkveld. Vervolgens zal er een nieuw organisatiemodel worden gekozen dat afgestemd is op het eengemaakte gezamenlijke voortraject.

Versterking van zorg en begeleiding na adoptie

De werkgroep “zorg en begeleiding” liep een intensief traject in 2022. De werkgroep kwam tot een pakket concrete beleidsvoorstellen dat in december 2022 aan het kabinet werd gepresenteerd.

Een projectsubsidie voor twee jaar, tot 31 maart 2025, werd toegekend aan Steunpunt Adoptie (SA) voor het voorbereiden van de verdere uitrol van de beleidsvoorstellen. SA werkt daarnaast twee concrete beleidsvoorstellen verder in de diepte uit: “het doorstromen van kennis en expertise inzake adoptie naar de zorgsector, onderwijs en hulpverlening” en “het uitbouwen van een professioneel lotgenotencontact voor adoptiebetrokkenen”. In 2025 bespraken het VCA en SA geregeld de vooruitgang van het project. SA leverde een eindrapport aan tegen 1 juni 2025.

Het traject naar één interlandelijke adoptiedienst

Het traject naar één interlandelijke adoptiedienst kende een andere uitkomst dan gepland. Tot eind juni 2023 waren de drie interlandelijke adoptiediensten (FIAC-Horizon, Het Kleine Mirakel en Ray of Hope) erkend. De opstart van de nieuwe interlandelijke adoptiedienst was gepland op 1 juli 2023.

De oproep die het VCA in 2023 lanceerde voor de erkenning van één interlandelijke adoptiedienst leidde niet tot een feitelijke erkenning.

Op 30 juni 2023 liep de erkenningsperiode van de drie interlandelijke adoptiediensten af. De vzw's bleven bestaan en er werden overgangsmaatregelen uitgewerkt, waardoor zij verder konden instaan voor de begeleiding en nazorg van de lopende adoptiedossiers. Er konden vanaf 1 juli 2023 geen nieuwe bemiddelingsovereenkomsten meer worden afgesloten.

Op 15 december 2023 besliste toenmalig minister Hilde Crevits om voorlopig geen nieuwe dienst voor interlandelijke adoptie te erkennen. Dat had tot gevolg dat er in 2024 geen nieuwe bemiddelingsovereenkomsten konden worden afgesloten.

De 80 kandidaat-adoptanten die eerder een bemiddelingsovereenkomst afsloten met een interlandelijke adoptiedienst konden vanaf 2024 hun adoptietraject verder afronden onder begeleiding van het VCA. Om dat te realiseren, startte het VCA een begeleidingsteam op in het voorjaar van 2024. Eind 2024 konden de families die al een geschiktheidsvonnis hadden, opstarten waardoor er opnieuw bemiddelingsovereenkomsten konden worden afgesloten. In 2025 behaalden nog een aantal families een geschiktheidsvonnis. Zij konden eind 2025 een doorstart maken. Het gesprek over de mogelijkheden voor het afsluiten van een bemiddelingsovereenkomst werd opgestart.

2.3 Bewaring van en inzage in adoptiedossiers

Bewaring van adoptiedossiers

Iedereen die in het bezit is van een adoptiedossier van een derde moet een kopie aan de Vlaamse adoptieambtenaar bezorgen, zodat die kan instaan voor de bewaring en eventuele inzage.

Opgroeien kreeg de afgelopen jaren een groot aantal adoptiedossiers in zijn bezit. Het VCA heeft regelgevend de opdracht om die dossiers op één plaats te verzamelen, te bewaren voor de eeuwigheid en te ontsluiten voor geadopteerden voor hun inzagerecht. De dossiers kunnen ook als basis dienen om onderzoek te doen naar mogelijke wanpraktijken bij adoptie.

Alle adoptiedossiers van de voormalige adoptiediensten werden op korte termijn bij Opgroeien ondergebracht. Opgroeien organiseerde zich om zowel de digitale als de analoge dossiers in ontvangst te nemen en op te slaan. Om die opdracht te volbrengen is er heel wat personeelsinzet en tijd nodig. Het team van het VCA werd in 2025 versterkt met één extra persoon.

In 2026 zal bovendien een externe consultant aangesteld worden voor de praktische uitwerking van het nieuwe systeem zodat adoptiedossiers op een consistente manier kunnen worden beheerd en geraadpleegd.

In het najaar van 2025 werd beslist om Archiveer opnieuw te betrekken. Zij startten hun opdracht door verschillende Excellijsten van de voormalige adoptiediensten samen te voegen, met als doel één samengestelde lijst: een masterdatalijst. Die lijst zal als bron dienen voor de effectieve opdracht. Archiveer zal de masterdatalijst verder aanvullen waar nodig en metadata controleren aan de hand van de analoge adoptiedossiers. Ze zullen een kwaliteitscontrole uitvoeren per dossier, zodat ook verkeerd geklasseerde dossierstukken opgemerkt en gecorrigeerd worden.

Na de kwaliteitscontrole van Archiveer zal er een intern scanproces binnen het VCA opgestart worden. De nog niet gedigitaliseerde adoptiedossiers zullen zo goed mogelijk kwaliteitsvol en naar hedendaagse normen ingescand worden. Zo zullen de adoptiedossiers doorzoekbaar zijn in alle talen via OCR- en ICR-toepassingen.

Inzage in adoptiedossiers

Het Afstammingscentrum (AC) is eerste aanspreekpunt voor geadopteerden die inzage vragen in hun adoptiedossier of begeleiding zoeken bij rootsvragen. Geadopteerden kunnen ook kiezen voor inzage in hun adoptiedossier bij het VCA of bij een adoptiedienst. Inzage verlenen in het adoptiedossier blijft een decretale opdracht van het VCA. Bij de adoptiedienst kunnen geadopteerden ook terecht voor de begeleiding van rootsvragen.

Tot oktober 2024 stuurde het VCA de inzage- en rootsvragen die het ontving systematisch door naar het AC. In november 2024 werd in samenspraak met de sector een andere afspraak gemaakt. Door de lange wachtlijsten bij het AC, waar geadopteerden tot anderhalf jaar moeten wachten om hun dossier te kunnen inkijken, werd beslist om de mogelijkheid van inzage bij het VCA terug meer naar voren te schuiven. Geadopteerden maken zelf de keuze of ze inzage wensen bij het AC, bij het VCA of bij een adoptiedienst: Adoptiehuis voor binnenlandse adoptie en Het Kleine Mirakel voor geadopteerden die door die dienst werden begeleid. Voor verdere zoekvragen moeten geadopteerden zich richten tot het AC.

Inzagegesprekken bij het VCA vinden altijd plaats met psychosociale begeleiding van een medewerker van SA, tenzij de geadopteerde er zelf uitdrukkelijk niet voor kiest.

Het VCA bezorgt een kopie van het adoptiedossier aan het AC of aan de adoptiedienst wanneer de geadopteerde daar een inzage wil doen. Het VCA bezorgt ook sporadisch adoptiedossiers aan zijn Waalse tegenhanger Autorité centrale communautaire (ACC).

Het VCA gaf in 2025 inzage in het adoptiedossier aan 43 interlandelijk geadopteerden uit de volgende landen: India (16), Ethiopië (10), Rwanda (3), Kazachstan (3), Haïti (3), Rusland (3), China (1), de Filipijnen (1), Vietnam (1), Thailand (1) en Cambodja (1).

Het VCA gaf in 2025 inzage in het adoptiedossier aan 5 binnenlands geadopteerden.

2.4 Onderzoek van dossiers waarin zich mogelijk wanpraktijken voordeden

In 2019 werden (mogelijke) mistoestanden gemeld bij adopties van Ethiopische kinderen die tussen 1997 en 2015 naar Vlaanderen kwamen. Adoptieouders en geadopteerden getuigden op verschillende fora over de onvolledigheid van hun adoptiedossier, over twijfels over de correctheid van de adoptieprocedure en over tegenstrijdigheden in het achtergrondverhaal.

Eind 2023 bleek uit onderzoek van de Franse vzw Des Racines Naissent Des Ailes (DRNDA) dat de realiteit in een aantal adoptiedossiers niet overeenstemt met wat er in de dossiers staat. Het gaat bijvoorbeeld over kinderen die niet vrijwillig zijn afgestaan door de geboorteouders of eerste ouders of waarbij familieleden werden gevonden die in het dossier niet vermeld worden. Het onderzoek liep verder in 2024. In 2024 werd het onderzoek voor zeven dossiers afgerond. Voor één dossier werd het resultaat van het onderzoek gemeld aan het parket. Voor de andere dossiers werd de informatie in het dossier bevestigd of werd geen bijkomende informatie gevonden. Vier andere dossiers konden in 2024 nog niet worden afgerond, voornamelijk door de conflictueuze situatie in de plaatselijke regio. Voor één dossier werd het onderzoek stopgezet.

Op 23 november 2023 riep toenmalig minister Hilde Crevits, naar aanleiding van de voorlopige conclusies van de onderzochte Ethiopische dossiers, geadopteerden, geboorteouders of eerste ouders en adoptieouders met twijfels en bezorgdheden over het correcte verloop van de adoptie op om zich te melden bij het VCA. Twijfels over adopties uit alle herkomstlanden, inclusief België, en over adopties uit alle periodes kunnen worden gemeld. Het VCA registreert alle meldingen.

Tot eind 2025 waren er in totaal 241 meldingen uit 31 landen, van wie 188 geadopteerden, 43 adoptieouders en 10 geboorteouders of eerste ouders (uit België en Frankrijk). Niet elke aanmelding leidt tot een onderzoek. Sommige aanmelders willen enkel hun bezorgdheden kenbaar maken en kiezen niet voor verder onderzoek.

De herkomstlanden zijn als volgt verdeeld, in volgorde van het meeste naar het minste aantal aanmeldingen:

- India: 62 aanmeldingen (61 geadopteerden, 1 adoptieouder)
- België/Frankrijk (Sous X): 55 aanmeldingen (44 geadopteerden, 1 adoptieouder, 10 geboorteouders)
- Ethiopië: 35 aanmeldingen (28 adoptieouders, 7 geadopteerden)
- Zuid-Korea: 26 aanmeldingen (26 geadopteerden)
- Rwanda: 8 aanmeldingen (8 geadopteerden)
- Vietnam: 6 aanmeldingen (6 geadopteerden)
- Haïti: 6 aanmeldingen (5 geadopteerden, 1 adoptieouder)
- Chili: 5 aanmeldingen (5 geadopteerden)
- Brazilië: 4 aanmeldingen (4 geadopteerden)
- Cambodja: 3 aanmeldingen (3 geadopteerden)
- China: 3 aanmeldingen (1 geadopteerde, 2 adoptieouders)
- Togo: 3 aanmeldingen (1 geadopteerde, 2 adoptieouders)
- Nederland: 3 aanmeldingen (3 geadopteerden)
- Guinee: 2 aanmeldingen (2 adoptieouders)
- Bolivia: 2 aanmeldingen (2 geadopteerden)
- Ghana: 2 aanmeldingen (2 geadopteerden)
- Roemenië: 2 aanmeldingen (2 geadopteerden)
- Guatemala, Nepal, Thailand, de Filipijnen, Letland, Oekraïne, Indonesië en Canada: 1 aanmelding (1 geadopteerde)
- Polen, Congo, Burundi, Rusland, Oeganda en Colombia: 1 aanmelding (1 adoptieouder)

Sinds maart 2024 kunnen alle melders van mogelijke wanpraktijken een gesprek aanvragen bij het VCA om hun bezorgdheid te bespreken en aanknopingspunten voor verder onderzoek te detecteren. Bij het gesprek was telkens een medewerker van SA of in enkele gevallen een medewerker van het AC aanwezig. De gesprekken werden aangeboden in Gent, Antwerpen en Brussel en uitzonderlijk ook digitaal.

Tot eind 2025 vonden in totaal 165 gesprekken plaats, waarvan 43 in 2025, met de volgende verdeling qua herkomstlanden:

- India: 48 gesprekken (waarvan 17 in 2025)
- België/Frankrijk (Sous X): 38 gesprekken (waarvan 11 in 2025)
- Ethiopië: 25 gesprekken (waarvan 2 in 2025)
- Zuid-Korea: 19 gesprekken (waarvan 4 in 2025)
- Rwanda: 5 gesprekken (waarvan 1 in 2025)
- Vietnam: 4 gesprekken (waarvan geen in 2025)
- China: 3 gesprekken (waarvan 1 in 2025)
- Chili: 3 gesprekken (waarvan 1 in 2025)
- Cambodja: 3 gesprekken (waarvan 2 in 2025)
- Haïti: 2 gesprekken (waarvan 1 in 2025)
- Brazilië: 2 gesprekken (beide in 2025)
- Bolivia en Guinee: telkens 2 gesprekken (waarvan geen in 2025)
- Polen, Congo, Thailand, Oekraïne, Rusland, Burundi, Oeganda en Togo: telkens 1 gesprek (waarvan geen in 2025)
- Roemenië: 1 gesprek (in 2025)

Jammer genoeg kan het VCA niet garanderen dat alle vragen beantwoord of onderzocht kunnen worden, aangezien het VCA vaak afhankelijk is van externe actoren of omdat er te weinig aanknopingspunten zijn. Het VCA zal alleszins zijn netwerk (FOD Justitie, FOD Buitenlandse Zaken, internationale netwerken, de kerk ...) aanspreken om de mogelijkheden voor een onderzoek te vergroten, bijvoorbeeld om informatie te ontsluiten of dossiers uit externe archieven te verkrijgen.

In 2024 en 2025 zette het VCA een aantal stappen in de voorbereiding van de effectieve onderzoeksfase die in 2026 van start gaat. Die voorbereidende fase bestond zowel uit algemeen lees- en studiewerk over eerder uitgevoerde onderzoeken over adoptie als uit specifiekere informatie verzamelen

over de verschillende herkomstlanden en hun historische en actuele adoptiecontext. Parallel met dat leeswerk zocht het VCA naar potentiële partners in die herkomstlanden om de mogelijke wanpraktijken in adoptiedossiers te onderzoeken. In die zoektocht naar potentiële partners wordt een beroep gedaan op geadopteerden en op het bredere internationale netwerk van het VCA. Om de latere onderzoeksfase efficiënt en grondig te laten verlopen, zet het VCA ook in op de uitbouw van de nodige structuren en ondersteuning.

In oktober 2024 startte een nieuwe medewerker die specifiek werd aangeworven om gedurende twee jaar de onderzoeken mee op te starten.

In 2025 werd ISS aangesteld als neutrale partner voor de objectieve screening van mogelijke onderzoekspartners. ISS heeft in 2025 een screeningsinstrument uitgewerkt. In het najaar van 2025 werden de eerste screenings opgestart.

2.5 Begeleidingsteam VCA

Op 15 december 2023 besliste toenmalig minister Hilde Crevits om geen nieuwe dienst voor interlandelijke adoptie te erkennen. De kandidaat-adoptanten die een bemiddelingsovereenkomst hadden bij een van de interlandelijke adoptiediensten, FIAC-Horizon, Ray of Hope of Het Kleine Mirakel, kwamen vanaf die beslissing onder begeleiding van het VCA. Om continuïteit van expertise en opvolging te garanderen, werd in februari-maart 2024 het begeleidingsteam opgericht in het VCA. Dat team is samengesteld uit medewerkers van de voormalige interlandelijke adoptiediensten en is te bereiken op een afzonderlijk e-mailadres. Dat bood continuïteit aan families van wie het dossier al verstuurd was naar een herkomstland of die al een bemiddelingsovereenkomst hadden bij een van de drie voormalige interlandelijke adoptiediensten.

Tijdens een woelige periode en vele veranderingen in het adoptielandschap biedt het begeleidingsteam vanaf 2024 standvastigheid voor de kandidaat-adoptanten met een actief dossier. Oorspronkelijk werd het begeleidingsteam aangesteld tot eind 2024, in afwachting van een nieuwe erkende interlandelijke adoptiedienst. De werking van het begeleidingsteam werd verlengd en liep door gedurende het hele jaar 2025.

Naast de adoptiedossiers opvolgen, onderhoudt het begeleidingsteam ook contacten met de herkomstlanden. Veel landen hadden vragen over de huidige manier van werken, maar die vragen konden, dankzij de hulp en kadering van het VCA, opgevangen worden, waardoor de continuïteit van de dossiers gegarandeerd werd.

Het begeleidingsteam bereidt ook de matching van kindvoorstellen uit de herkomstlanden met kandidaat-adoptanten voor. Het begeleidingsteam kijkt naar de noden en behoeften van elk kind en schat de draagkracht in van elke familie tijdens hun traject. Zo streeft het begeleidingsteam naar een optimale matching en bereidt het de gezinnen voor op de afreis en de komst van hun adoptiekind(eren). Het VCA beslist over de finale goedkeuring van de matching.

Het begeleidingsteam komt tweewekelijks samen om over de dossiers uit te wisselen en de stand van zaken te overlopen. De stafmedewerkers van het VCA zijn daarbij aanwezig en worden zo betrokken bij de landenwerking en de vooruitgang van concrete dossiers. Het begeleidingsteam heeft een vergelijkbare functie als de voormalige interlandelijke adoptiediensten, waarbij kindvoorstellen en matchings aan het VCA worden voorgelegd ter goedkeuring.

Naast de dagelijkse werking en opvolging zette het begeleidingsteam in op het informeren van de wachtende families, bijvoorbeeld door een nieuwsbrief met een korte stand van zaken per land. Er zijn in 2025 drie nieuwsbrieven verstuurd (maart, juni en oktober).

Het begeleidingsteam organiseerde in 2025 twee voorbereidingsavonden voor wachtende families. Op de eerste infoavond in maart 2025 kwamen twee adoptiegezinnen spreken over hun ervaringen en kwam het Kleine Mirakel hun werking toelichten. De tweede infoavond werd georganiseerd voor families op de wachtlijst en voor families die de laatste 2 jaar zijn thuisgekomen. Ada Van Moorhem kwam spreken over emotieregulatie. Het was een boeiende avond met veel uitwisseling.

Omdat het moeilijk bleek om families samen te brengen, werd er een enquête gedaan waarbij bevestigd werd welke locatie toegankelijker zou zijn voor families om te kunnen deelnemen aan info- en thema-avonden.

Het begeleidingsteam zet naast zijn dagelijkse werking ook in op contacten met de sector. Zo was het team in 2025 telkens aanwezig op het groot adoptieoverleg en op het ketenoverleg.

2.6 Het VCA en zijn partners

Het VCA werkt samen met heel wat verschillende partners, zowel in Vlaanderen en België als in het buitenland. In Vlaanderen werkt het VCA samen met een aantal kernpartners om adopties te realiseren. Het VCA neemt voor die kernpartners de rol op van erkennende en subsidiërende overheid. Het VCA organiseert verder onderling overleg en samenwerking. Het VCA werkt ook samen met andere Belgische overheden die een rol bij adoptie vervullen. Internationaal wordt onder meer samengewerkt met centrale adoptie-autoriteiten, met International Social Services (ISS), met het Permanent Bureau van Den Haag en onder meer voor de adoptiehervorming ook met Child Identity Protection (CHIP) en met Unicef.

2.6.1 Een overzicht van de kernpartners in Vlaanderen

Steunpunt Adoptie vzw

Steunpunt Adoptie (SA) is een expertisecentrum met een laagdrempelige dienstverlening voor iedereen die bij adoptie betrokken is. SA biedt informatie op maat, ondersteuning tijdens en na de adoptieprocedure en zorg na adoptie. De dienstverlening richt zich op geadopteerden, (kandidaat-)adoptieouders en geboortelouders of eerste ouders, maar ook naar hulpverleners, vrijwilligers, studenten en andere geïnteresseerden. SA biedt een gevarieerd gamma aan informatie, advies, vorming, individuele begeleiding en groepsbegeleiding.

SA staat in voor de verplichte informatiesessies en voorbereidingsprogramma's voor kandidaat-adoptanten. Het aantal informatiesessies en voorbereidingen was in 2025 beperkt, als gevolg van de beslissing van toenmalig minister Hilde Crevits (eind 2023) om voor kandidaat-adoptanten aan het begin van de procedure een 'adoptiepauze' in te lassen.

SA biedt ook een laagdrempelig ondersteuningsprogramma aan voor adoptiebetroffenen die nood hebben aan zorg na adoptie. (Na)zorg kan zowel individueel als in groep en waar nodig gebeurt er een gerichte doorverwijzing naar adoptiesensitieve hulpverlening.

SA faciliteert ook trefgroepen en organiseert lotgenotencontacten voor geadopteerden en adoptieouders. Voor geadopteerden gebeurt dat onder meer via de werking A-buddy.

Zowel op eigen initiatief als op vraag biedt SA opleiding en intervisie aan medewerkers van adoptiediensten en aan hulpverleners die bij adoptie betrokken zijn aan.

SA werkte de beleidsvoorstellen over zorg en begeleiding verder uit in een project dat twee jaar liep, tot juni 2025. SA staat bovendien in voor de psychosociale begeleiding van adoptiebetroffenen die zich melden in het onderzoek rond mogelijke wanpraktijken.

De erkenning van SA werd vernieuwd. Die loopt momenteel van 1 januari 2023 tot 31 december 2027.

In 2025 vond drie keer een bilateraal overleg tussen het VCA en SA plaats, met als voornaamste thema's het project zorg en begeleiding en afstemming over nazorg. Multilateraal overleg met SA en het AC rond het onderzoek naar mogelijke wanpraktijken vond vier keer plaats. Multilateraal overleg met het begeleidingsteam van het VCA, SA en HKM over nazorg vond twee keer plaats.

Dienst voor Maatschappelijk Onderzoek MOA vzw

De Dienst voor Maatschappelijk Onderzoek (DMO) MOA vzw staat in voor het maatschappelijk onderzoek van kandidaat-adoptanten voor binnenlandse en interlandelijke adoptie.

Na de verplichte voorbereiding te volgen en hun voorbereidingsattest te ontvangen, dienen kandidaat-adoptanten een verzoekschrift in bij de familierechtbank om geschikt verklaard te worden voor adoptie. De familierechtbank spreekt een tussenvonnis uit en het VCA verwijst de kandidaat-adoptanten naar MOA. Ter voorbereiding van de gesprekken met MOA schrijven de kandidaat-adoptanten hun levensverhaal en vullen ze een vragenlijst in. Vervolgens contacteert MOA de kandidaat-adoptanten om (bij een eerste adoptie van een niet-gekend kind) vier gesprekken vast te leggen, waaronder een huisbezoek. MOA onderzoekt tijdens die gesprekken de geschiktheid van de kandidaat-adoptanten om een kind te adopteren, door de beschermings- en risicofactoren die een invloed kunnen hebben op het slagen van de adoptie in kaart te brengen. Na afloop van die gesprekken formuleert MOA een advies over de geschiktheid van de kandidaat-adoptanten, waarin wordt geduid waarom ze wel of niet in aanmerking komen om een kind te adopteren. MOA bezorgt het verslag van het maatschappelijk onderzoek aan het VCA. Het VCA bezorgt dat verslag aan de kandidaat-adoptanten en aan de familierechtbank. De familierechtbank nodigt de kandidaat-adoptanten uit voor een rechtbankzitting. De familierechter neemt vervolgens een beslissing over de geschiktheid van de kandidaat-adoptanten op basis van het verslag.

Het aantal maatschappelijke onderzoeken was in 2025 beperkt, als gevolg van de beslissing van toenmalig minister Hilde Crevits (eind 2023) om voor kandidaat-adoptanten aan het begin van de procedure een 'adoptiepauze' in te lassen.

Vanaf het najaar van 2025 werd het personeel van MOA deels ingeschakeld voor andere opdrachten bij het AC en bij Adoptiehuis.

De erkenning van MOA vzw als DMO loopt van 1 mei 2021 tot en met 30 april 2026.

In 2025 organiseerde het VCA één keer een bilateraal overleg tussen MOA en het VCA. Multilateraal overleg met MOA en het AC over de inzet van personeel van MOA bij het AC vond één keer plaats.

Interlandelijke adoptiediensten (IAD)

Als een familierechter de kandidaat-adoptanten een positief geschiktheidsvonnis verleent, kunnen ze bemiddeling opstarten bij een van de erkende adoptiediensten. Kandidaat-adoptanten kiezen op dat moment tussen binnenlandse of interlandelijke adoptie. Bij interlandelijke adoptie konden ze tot 20 juli 2024 ervoor kiezen om zelfstandig te adopteren. Sinds die datum is zelfstandige adoptie niet meer mogelijk.

Sinds 1 juli 2023 zijn de interlandelijke adoptiediensten FIAC-Horizon, Ray of Hope en Het Kleine Mirakel niet langer erkend.

In 2023 bleven de drie vzw's bestaan. Er werden overgangsmaatregelen uitgewerkt, waardoor ze verder konden instaan voor begeleiding en nazorg van de lopende adoptiedossiers. Er konden geen nieuwe bemiddelingsovereenkomsten worden afgesloten van 1 juli 2023 tot eind 2023.

In 2024 konden kandidaat-adoptanten die al een bemiddelingsovereenkomst hadden bij een van de (voormalige) interlandelijke adoptiediensten een adoptiebegeleiding opstarten via het begeleidingsteam van het VCA. Voor andere kandidaat-adoptanten kon in 2024 geen adoptiebegeleiding worden opgestart voor interlandelijke adoptie.

In 2025 konden kandidaat-adoptanten met een geschiktheidsvonnis een adoptiebegeleiding opstarten via het begeleidingsteam van het VCA.

De voormalige adoptiedienst FIAC-Horizon stopte zijn werking op 31 december 2023. Na die datum droeg de dienst in een overgangperiode wel nog stukken en knowhow over aan het VCA.

De voormalige adoptiedienst Ray of Hope stond verder in voor de begeleiding en nazorg van de lopende adoptiedossiers tot 30 juni 2024. In die periode droeg de dienst stukken en knowhow over aan het VCA. Daarna stopte Ray of Hope zijn werking.

Adoptiedienst Het Kleine Mirakel stond in 2024 en in 2025 verder in voor de begeleiding en nazorg van de lopende adoptiedossiers.

In 2025 vond drie keer een bilateraal overleg plaats met Het Kleine Mirakel, met als voornaamste agendapunt de verdere begeleiding en nazorg van de lopende adoptiedossiers. Multilateraal overleg met het begeleidingsteam van het VCA, SA en Het Kleine Mirakel over nazorg vond twee keer plaats.

Adoptiehuis

Kandidaat-adoptanten die kiezen voor binnenlandse adoptie van een niet-gekend kind vervolgen hun adoptieprocedure bij Adoptiehuis.

Sinds december 2016 is Adoptiehuis de enige erkende dienst voor bemiddeling bij binnenlandse adoptie. Adoptiehuis heeft daarvoor een vergunning van onbepaalde duur. De dienst treedt op als tussenpersoon bij binnenlandse adoptie. De belangrijkste opdrachten zijn geboorteouders of eerste ouders begeleiden bij een doordachte keuze, de kinderen plaatsen bij kandidaat-adoptanten en nazorg aanbieden. Adoptiehuis treedt ook op als expert in Vlaanderen voor binnenlandse adoptie.

In 2025 organiseerde het VCA twee keer een bilateraal overleg met Adoptiehuis met als hoofdagendapunten de algemene werking en de aanpak van nazorg.

Afstammingscentrum

Het Afstammingscentrum (AC) heeft drie grote opdrachten: informeren en sensibiliseren over afstammingsvragen, technische en psychosociale ondersteuning bieden aan personen die op zoek gaan naar genetische verwanten en een expertisecentrum uitbouwen. Iedereen met vragen over herkomst kan zich richten tot het AC. Geadopteerden vormen een van de grootste groepen van aanmelders.

De vergunning van het AC werd toegekend voor onbepaalde duur.

Het VCA organiseerde in 2025 één keer een bilateraal overleg met het AC over de algemene werking en de alsmaar langer wordende wachtlijsten. Er vond ook overleg plaats tussen het kabinet, het VCA en het AC. Multilateraal overleg met SA en het AC rond het onderzoek naar mogelijke wanpraktijken vond vier keer plaats.

Vereniging voor Adoptiekind en Gezin vzw (VAG)

VAG is een trefgroep van en voor geadopteerden en adoptieouders. VAG had een erkenning als trefgroep tot 31 juli 2025.

VAG werkt met ervaringsdeskundigen die hun ervaring met adoptie als (kandidaat-)adoptieouder of als geadopteerde met anderen willen delen. VAG wil ook een klankbord zijn door aan de overheid en aan professionele organisaties te signaleren wat er leeft bij adoptiegezinnen.

Eind 2025 zette VAG haar werking stop.

Het VCA nodigt VAG twee keer per jaar uit voor het groot adoptieoverleg met alle erkende diensten uit de adoptiesector.

2.6.2 Toegekende subsidies

Het VCA heeft een belangrijke opdracht in het toezicht op de erkende diensten en staat ook in voor de subsidiëring van de verschillende diensten.

2025	
Steunpunt Adoptie	
Basissubsidie	623.707,92
Dienst voor Maatschappelijk Onderzoek	
Basissubsidie DMO (MOA vzw)	598.161,97
Diensten die zorg en begeleiding na de plaatsing opvolgen	
Nazorg betaald aan Het Kleine Mirakel	575.000,00
Binnenlandse adoptiediensten	
Basissubsidie	668.807,04
Begeleiding ongepland zwangere vrouwen	144.548,46
Facultatieve subsidie MO	9.123,11
Forfaitaire subsidie infogesprekken	9.437,70
Afstammingscentrum	
Basissubsidie	498.710,92
Projectsubsidie versterking trajectbegeleiding en uitbouw gecentraliseerde databank	85.000,00

2.1. Toegekende subsidies aan erkende diensten of projecten, soort subsidie - 2025

Bron: het VCA

2.6.3 Overleg tussen het VCA en de kernpartners

Zoals hierboven al werd toegelicht, organiseert het VCA op regelmatige basis bilateraal en multilateraal overleg met de kernpartners. Ook de verschillende kernpartners in de adoptiesector samenbrengen is belangrijk. Gezamenlijk overleg creëert ontmoetingskansen en samenwerking tussen de verschillende adoptiepartners.

In 2025 vond het groot adoptieoverleg twee keer plaats. Het format van het groot adoptieoverleg werd aangepast, waarbij er meer aandacht ging naar de plaats van adoptiebetrokkene(n) op dit forum. De volledige adoptiesector, inclusief belangengroepen voor geadopteerden, werd uitgenodigd. Op 6 juni 2025 werd een open dialoog gevoerd over de verschillende perspectieven in het adoptielandschap. Het doel was om uitwisseling en visievorming te stimuleren, het vertrouwen binnen het adoptielandschap te versterken en toekomstige samenwerking tussen professionals en ervaringsdeskundigen te stimuleren. Daarvoor werd een externe begeleider vanuit Kessels & Smit – The Learning Company ingeschakeld, ondersteund door interne procesbegeleiders bij Opgroeien.

Op 6 november 2025 was er in de voormiddag een uitwisseling over de stand van zaken in de sector, het beleid en evoluties in de werking van de verschillende deelnemers in de vorm van een panelgesprek. In de namiddag werd een gedeelde visie rond het thema draagmoederschap voorbereid om mee te geven aan het beleid. Interne procesbegeleiders bij Opgroeien ondersteunden het geheel.

Het ketenoverleg adoptie, met deelname van DMO, SA, de adoptiediensten, het AC en het VCA vond in 2025 vier keer plaats. De adoptiehervormingen en uitwisseling over elkaars werking waren vaste agendapunten. Grote thema's waren afstemming rond nazorg, visie-ontwikkeling rond draagmoederschap en visie-ontwikkeling rond discreet bevallen.

2.6.4 Samenwerking met Belgische overheden

De Commissie van Opvolging en Overleg bestaat uit de bevoegde centrale autoriteiten rond adoptie, de Dienst Vreemdelingenzaken, de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, vertegenwoordigers van parketmagistraten en familierechters die bevoegd zijn voor adoptie en de kabinetten van de betrokken federale ministers en gemeenschapsministers. Het VCA hecht bijzonder veel belang aan dat overleg, aangezien elk van de verschillende beleidsdomeinen nauw betrokken is bij de adoptiepraktijk.

In 2025 kwam de Commissie van Opvolging en Overleg tweemaal samen, op 27 juni en 15 september. Beide vergaderingen waren grotendeels gewijd aan de uitvoering van de federale resoluties van 2022 en 2025 over illegale adopties. Er werd onder meer verslag uitgebracht over de acties die op federaal niveau werden ondernomen naar aanleiding van de resolutie van 2022, in het bijzonder over het historisch onderzoek naar illegale adopties. Daarbij werd onder meer beslist om de Taskforce die eerder werd opgericht voor de praktische organisatie van dit onderzoek, opnieuw te reactiveren. Op 15 september werden de vertegenwoordigers van verschillende belangengroepen (geadopteerden) uitgenodigd om hun visie en verwachtingen rond het historisch onderzoek te presenteren aan de Commissie van Overleg en Opvolging.

Ook het ontwerp tot wijziging van het samenwerkingsprotocol inzake internationale adoptie, werd definitief goedgekeurd.

In het najaar van 2025 kwam de Taskforce voor de organisatie van het federale onderzoek naar illegale interlandelijke adopties twee keer samen, op 6 oktober en 24 november. Op dit moment is er een idee om te werken met een voorstudie, uit te voeren door medewerkers van het Rijksarchief. De bedoeling van de voorstudie is om eerst goed in beeld te brengen welke informatie er beschikbaar is. Vragen zijn welke documenten en archieven relevant zijn en hoe zij ontsloten kunnen worden voor dit onderzoek. Een tweede doelstelling is gerichte onderzoeksvragen formuleren voor het effectieve globaal historisch onderzoek. Uit die voorstudie moet dan blijken wat in een volgende fase moet worden onderzocht voor het historisch onderzoek zelf. Cruciaal is dat dat een duidelijke meerwaarde heeft tegenover eerdere onderzoeken, zoals het rapport van het expertenpanel in opdracht van de Vlaamse Regering.

In 2015 werd het VCA via de Vlaamse adoptieambtenaar waarnemend lid van de Conseil supérieur de l'adoption (CoSA) bij de Franse Gemeenschap. De CoSA fungeert als raadgevend comité voor de centrale autoriteit van de Franse Gemeenschap. Andere leden van de CoSA zijn vertegenwoordigers van de adoptiediensten van de Franse Gemeenschap, de FCA, vertegenwoordigers van het jeugdhulpbeleid van de Franse Gemeenschap, magistraten, geadopteerden, adoptieouders en andere experts.

In 2025 kwam de CoSA drie keer samen, op 7 februari, 3 oktober en 3 december.

In 2025 vond drie keer een bilateraal overleg tussen het VCA en de ACC plaats, onder meer om uit te wisselen over de adoptiehervormingen in Vlaanderen en in de Franse Gemeenschap. Er werd daarnaast ook een vernieuwd verhuisprotocol uitgewerkt conform de geldende regelgeving van beide gemeenschappen.

Het VCA deed in 2025 ook meermaals een beroep op de FOD Buitenlandse Zaken voor individuele dossiers en voor contactname met de bevoegde diplomatieke vertegenwoordigers in verschillende herkomstlanden. Er vond ook een bilateraal overleg plaats over de gewijzigde procedures rond legalisaties van documenten.

2.6.5 Centrale adoptie-autoriteiten

Het VCA is lid van ICAN, een groep centrale adoptie-autoriteiten die relevante gezamenlijke thema's bespreekt en informatie uitwisselt. In 2025 kwam ICAN twee keer samen, in mei in Oslo (twee dagen) en in november in Dublin (twee dagen). Het VCA nam telkens deel.

Voor onderzoek naar een mogelijke adoptiesamenwerking met een herkomstland doet het VCA regelmatig een beroep op andere Europese centrale autoriteiten. Het VCA polst dan naar hun ervaringen met bepaalde herkomstlanden. Het VCA deelt ook zelf de informatie die verzameld wordt via contacten in de betrokken landen en met andere centrale autoriteiten. In 2025 was er regelmatig contact met de centrale autoriteiten van Nederland, Zweden, Noorwegen en Denemarken die met een gelijkaardige oefening rond samenwerking interlandelijke adoptie bezig zijn als Vlaanderen.

Het VCA nam in 2025 regelmatig telefonisch of online contact op met de centrale autoriteiten van de herkomstlanden waarmee er een samenwerking is. Er waren onder meer gesprekken met de centrale adoptie-autoriteiten van Thailand, Togo, Portugal, Peru, Hongarije, Bulgarije en Honduras.

2.6.6 International Social Services (ISS)

ISS is een ngo die individuen, kinderen en families helpt bij sociale problemen door internationale migratie of verplaatsing, waarbij twee of meer landen betrokken zijn. Voor het VCA vormt ISS een onmisbare bron van informatie en samenwerking. Vooral de gebundelde informatie over de herkomstlanden is van grote waarde. ISS stelt een uitgebreide informatiedatabank ter beschikking met informatie over de situatie in de verschillende landen, zowel over het specifieke adoptiebeleid als over het algemene beleid over kindbescherming.

In 2025 werkte het VCA nauw samen met ISS voor de screening van kandidaat-onderzoekers rond mogelijke wanpraktijken in adoptie.

2.6.7 Permanent Bureau van Den Haag (PB Den Haag)

Het PB Den Haag staat in voor de uitvoering van het Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie (het Haags Adoptieverdrag) van 1993. Het PB ondersteunt landen die willen toetreden tot dat verdrag en die hun regelgeving en procedures eraan willen aanpassen. De vijfjaarlijkse algemene vergadering, de Special Commission, staat open voor alle landen die het verdrag van Den Haag ratificeerden en biedt naast inhoudelijk relevante topics ook de gelegenheid om te netwerken met andere centrale adoptie-autoriteiten.

In 2025 vond er geen Special Commission plaats.

2.6.8 Internationale conferenties

Internationale conferenties zijn interessant voor het VCA om te netwerken, bij te leren en om informatie uit te wisselen met verschillende herkomst- en opvanglanden. Ze bieden de kans om goede werkrelaties te onderhouden met verschillende partners in interlandelijke adoptie.

EurAdopt

EurAdopt is een vereniging van adoptieorganisaties in dertien West-Europese landen, waaronder België, die werd opgericht in 1993. Om de twee jaar organiseert EurAdopt een conferentie waarop actuele thema's rond interlandelijke adoptie worden besproken.

In 2025 vond er geen bijeenkomst van EurAdopt plaats.

INEA

In oktober 2025 nam het VCA deel aan een internationale conferentie georganiseerd door INEA over het thema zoeken naar roots.

Het VCA gaf tijdens die conferentie een presentatie over het onderzoek naar mogelijke wanpraktijken (zie 2.4) en over de manier waarop de lokale onderzoekspartners gescreend worden op hun kennis, expertise en competenties.

2.7 Buitenlandse werkbezoeken en ontvangen delegaties

Werkbezoeken

In 2025 vonden drie buitenlandse werkbezoeken plaats.

Van 20 tot en met 30 januari 2025 ging het VCA op werkbezoek naar India. Het doel van het werkbezoek was de samenwerking met India rond interlandelijke adoptie ter plaatse evalueren. Tijdens het werkbezoek werden ook gesprekken ingepland met kandidaat-onderzoekers voor het onderzoek rond mogelijke wanpraktijken in India.

Het VCA bezocht ter plaatse de volgende personen, instanties en voorzieningen en ging met hen in gesprek over jeugdhulp en adoptie in India:

- “Central Adoption Resource Authority” of kortweg CARA, de bevoegde centrale adoptieautoriteit van India
- De Belgische ambassade in New Delhi
- Specialised adoption agency (SAA), “welfare home for children New Delhi”

- Child Welfare Committee (CWC) Delhi
- UNICEF
- Alternative Care India – Centre of excellence (NCPCR)
- SAA “society for Indian children’s welfare”, Calcutta
- District Child Protection Unit (DCPU), Calcutta
- CWC Calcutta
- Missionaries of charity (MOC) motherhouse en Nirmala Shishu Bhavan
- Child Care Institution (CCI), shishur Shevay – childlife preserve Calcutta
- State commission for the protection of child’s rights of West-Bengalen
- SAA “Javani Ashish Charitable Trust) Thane”, Mumbai
- Prof. dr. Nilima Mehta, Mumbai
- State Resource Authority (SARA) Maharashtra
- Against Child Trafficking, Pune

Op basis van de voorafgaande screening en de bevindingen tijdens het werkbezoek aan India besliste het VCA in het voorjaar van 2025 om de samenwerking met India voor nieuwe adopties van ongekeerde kinderen stop te zetten. Doorslaggevende elementen in die beslissing situeren zich vooral in het luik jeugdbescherming, preventie en re-integratie, alsook het recht op informatie over geadopteerden hun afkomst en/of hun zoektocht naar familieleden. De samenwerking wordt, zoals in alle andere landen, wel verdergezet voor intrafamiliale adopties, voor nazorg en voor vragen over herkomst en identiteit.

Van 5 tot en met 8 mei 2025 ging het VCA op werkbezoek naar Hongarije. Het doel van het werkbezoek was de samenwerking met Hongarije rond interlandelijke adoptie ter plaatse evalueren.

Het VCA bezocht ter plaatse de volgende personen, instanties en voorzieningen en ging met hen in gesprek over jeugdhulp en adoptie in Hongarije:

- De centrale adoptie-autoriteit van Hongarije
- Pest County Guardianship Authority
- The National Directorate-General for Child Protection (OGYSZ)
- Hintalovon NGO
- Unicef

Op basis van de voorafgaande screening en de bevindingen tijdens het werkbezoek aan Hongarije besliste het VCA in het najaar van 2025 om de samenwerking met Hongarije voor nieuwe adopties van ongekende kinderen stop te zetten. Doorslaggevende elementen in die beslissing waren de sociale uitsluiting van een bepaalde bevolkingsgroep, gekoppeld aan een armoedeproblematiek en het tekort aan preventieve zorg en inspanningen tot re-integratie, en de beperkingen rond het recht op informatie voor geadopteerden over hun afkomst. Het recht op afstammingsinformatie wordt beperkt door het prevalerende recht op privacy van de geboorteouders of eerste ouders.

De samenwerking wordt, zoals in alle andere landen, wel verdergezet voor intrafamiliale adopties, voor nazorg en voor vragen over herkomst en identiteit.

Van 10 tot 12 december 2025 ging het VCA op werkbezoek naar Portugal. De screening van Portugal was positief, maar een werkbezoek was aan de orde onder meer door de nood aan hernieuwde afspraken over de kindprofielen voor interlandelijke adoptie. Het doel van het werkbezoek was om de bezorgdheden te delen over de informatie die beschikbaar is bij de adoptiedossiers vanuit Portugal. Werkafspraken werden gemaakt over de informatie die beschikbaar moet zijn voor een goede matching tussen kinderen en kandidaat-ouders. Bovendien werd er gebruikgemaakt van de gelegenheid om de algemene werking van beide centrale autoriteiten naar elkaar toe te verduidelijken en af te stemmen op elkaar. Het VCA bezocht in Lissabon de Centrale Autoriteit van Portugal en had een overleg met het team van directrice Suzana Amorim. Daarna was er een gezamenlijk werkbezoek aan een weeshuis in Lissabon zelf.

Delegaties

Op 27 november 2025 ontving het VCA Arman Urazbayev, de huidige consul van Kazachstan en Danyar Iskakov, de vorige consul en Deputy Director Consular Department in het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Kazachstan). Daniyar Iskakov was in België voor het “Mobile Consul”-programma voor de monitoring van geadopteerde kinderen. Hij bezocht alle landen waar veel Kazachse kinderen geadopteerd zijn om de samenwerking rond nazorg te bespreken en te optimaliseren.

De agendapunten waren het correct inleveren van de nazorrapporten, het welzijn van de Kazachse kinderen bij de Belgische families en het tijdig afwerken van de procedure rond het verlies van of de keuze voor de Kazachse nationaliteit op 18 jaar. Het VCA lichtte ook de huidige stand van zaken rond interlandelijke adoptie in Vlaanderen toe.

2.8 Ondersteuning programma's

Art. 20 §2, 22° van het decreet houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen van 20 januari 2012 geeft de volgende opdracht aan het VCA: 'Ontwikkelen of ondersteunen van programma's in binnen- en buitenland die de doelstellingen ondersteunen van het Verdrag van Den Haag van 29 mei 1993 inzake de internationale samenwerking en de bescherming van kinderen en van het Internationaal Verdrag van 20 november 1989 inzake de Rechten van het Kind, door België geratificeerd en goedgekeurd met de wet van 25 november 1991'.

Daarvoor gaf het VCA net als de vorige jaren ook in 2025 een financiële ondersteuning voor de algemene werking van ISS.

3. ADOPTIE VAN EEN NIET-GEKEND KIND

Sinds 2016 is er één voorbereidingstraject voor de adoptie van een niet-gekend kind. De voorbereiding en geschiktheidsprocedure voor binnenlandse en interlandelijke adoptie zijn samengevoegd. Voordien liepen die trajecten volledig gescheiden.

Dat betekent dat kandidaat-adoptanten pas kiezen voor binnenlandse of interlandelijke adoptie na de voorbereiding te volgen en het geschiktheidsvonnis te ontvangen.

De tabel hieronder geeft de globale cijfers over de adoptie van een niet-gekend kind weer. Sinds 2024 is het aantal voorbereidingen, maatschappelijke onderzoeken en geschiktheidsvonnissen sterk gedaald. Dat is een gevolg van de beslissing van toenmalig minister Hilde Crevits (eind 2023) om geen nieuwe dienst voor interlandelijke adoptie te erkennen. In 2024 konden kandidaat-adoptanten die al een bemiddelingsovereenkomst hadden bij een van de (voormalige) interlandelijke adoptiediensten een adoptiebegeleiding opstarten via het begeleidingsteam van het VCA. In 2025 konden kandidaat-adoptanten met een geschiktheidsvonnis een adoptiebegeleiding opstarten via het begeleidingsteam van het VCA. Voor alle andere kandidaat-adoptanten is er een “adoptiepauze” en kon in 2024 en 2025 geen adoptiebegeleiding worden opgestart voor interlandelijke adoptie. Er kan nog wel worden aangemeld, maar er vonden geen infosessies voor adoptie plaats en het instroombeheer werd beperkt tot de eerste 30 kandidaat-adoptiegezinnen op de wachtlijst, zoals decretaal bepaald.

Overzicht cijfers adoptie niet-gekend kind																					
	2005 ¹	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aanmeldingen ²	626	884	831	597	592	560	351	312	324	319	352	426	398	391	373	430	375	275	249	177	167
Vorbereidingen ³	377	613	482	440	331	330	222	159	107	105	114	134	145	151	164	98	130	120	96	17	10
Tussenvonnissen ⁴		604	595	466	358	280	191	202	145	119	103	119	151	133	148	101	72	88	57	36	12

¹ Op 1 september 2005 trad de nieuwe adoptiewet in werking, waardoor de eerste erkenningen en registraties pas in 2006 gerealiseerd werden.

² Vanaf 2017 worden de aanmeldingen voor een intrafamiliale adoptie niet langer meegeteld.

³ Het gaat om de uitgereikte attesten van voorbereiding voor een eerste adoptie voor zowel interlandelijke adoptie als binnenlandse adoptie.

⁴ Het gaat om het aantal tussenvonnissen waarbij de familierechtbank een opdracht maatschappelijk onderzoek beveelt. De tussenvonnissen voor aanvullend maatschappelijk onderzoek, bv. bij de verlenging van een geschiktheidsvonnis, werden hier niet meegeteld.

Maatschappelijke onderzoeken	288	403	500	601	362	327	303	190	162	127	96	125	103	150	100	109	101 ⁵	109	135	46	39
Geschiktheidsvonnissen ⁶	233	297	428	422	297	221	179	114	103	64	67	132	98	87	99	63	58	82	113	39	21
Aangekomen kinderen interlandelijke adoptie	172	162	176	210	244	205	180	122	73	61	71	62	59	32	28	23	27	29	21	25	12
Aangekomen kinderen interlandelijke adoptie zonder bemiddeling door een adoptiedienst ⁷													4	4	1	0	0	2	1	3	0
Geplaatste kinderen binnenlandse adoptie			32	29	24	35	25	30	26	23	22	23	29	20	15	16	20	17	14	18	13
Erkenning en registratie ⁸		179	155	186	209	176	151	99	63	37	32	39	43	30	22	17	24	17	19	33	11

3.1 Overzicht cijfers adoptie niet-gekend kind 2005-2025

Bron: het VCA

⁵ De maatschappelijke onderzoeken, uitgevoerd door CAW Brussel (32) en MOA vzw (69) in 2021, werden bij elkaar opgeteld.

⁶ Het gaat om de volgende vonnissen: geschikt, automatische verlenging geschiktheidsvonnis, verlenging na actualisatie van het maatschappelijk onderzoek en verbeterend vonnis. Het cijfer van 2005 combineert het aantal beginseltoestemmingen van voor de nieuwe wetgeving met 24 geschiktheidsvonnissen na het in voege treden van de nieuwe wet in september 2005.

⁷ Vanaf 2017 wordt het aantal geplaatste kinderen via interlandelijke adoptie zonder bemiddeling door een adoptiedienst apart in deze tabel opgenomen.

⁸ Het betreft het aantal registraties van de erkenningen van interlandelijke adopties waarover het VCA door FCA werd ingelicht. Sinds de wet van 31 maart 2019 met betrekking tot de modernisering van de burgerlijke stand stelt FCA geen bewijs van registratie meer op, maar stelt ze een attest van erkenning op voor de ambtenaar van de burgerlijke stand.

3.1 Aanmeldingen voor de adoptie van een niet-gekend kind

In 2025 waren er in totaal 167 aanmeldingen (177 in 2024) voor de adoptie van een niet-gekend kind. Er waren 51 aanmeldingen van alleenstaanden, 77 aanmeldingen van heterokoppels en 39 aanmeldingen van holebi+-koppels.

Tabel 3.2 geeft een gedetailleerd overzicht van de verschillende types aanmeldingen in 2025 en ter vergelijking ook in 2024.

Aanmeldingen				
	2024		2025	
Aantal aanmeldingen	177	%	167	%
Waarvan				
- alleenstaanden (M,V,X)	48 (20,28,0)	27,1	51 (22,29,0)	30,6
- heterokoppel	90	50,8	77	46
- holebi+-koppel (M+M/X, V/X+V/X)	39 (35,4)	22	39 (35,4)	23,4
Waarvan				
- tweede en volgende adopties	0	0	0	0

3.2 Overzicht aanmeldingen niet-gekend kind - 2025

Bron: het VCA

3.2 Instroombeheer en voorbereiding

Elke kandidaat-adoptant moet een voorbereiding op adoptie volgen. Wie voor een tweede keer adopteert, moet de voorbereiding niet opnieuw volgen.

3.2.1 Instroombeheer

De decretale reglementering van het instroombeheer bepaalt dat elk jaar minstens 30 kandidaat-adoptanten doorstromen in volgorde van aanmelding. Net zoals de vorige jaren hadden de eerste 30 kandidaat-adoptanten op de wachtlijst allemaal de voorkeur voor binnenlandse adoptie. Aangezien er al meer dan voldoende kandidaat-adoptanten op de wachtlijst van Adoptiehuis staan, met voldoende diversiteit, was er in 2025 opnieuw geen nood aan een doorstroom van extra kandidaat-adoptanten voor binnenlandse adoptie, bovenop die eerste 30.

De interlandelijke adoptiediensten zochten in het verleden specifiek naar kandidaat-adoptanten die openstonden voor kinderen met specifieke noden (special needs) voor alle landen met wie ze samenwerkten. Aangezien er in 2025 geen erkende interlandelijke adoptiediensten meer actief waren, konden in 2025 geen extra kandidaat-adoptanten doorstromen naar de voorbereiding bovenop de eerste 30 op de wachtlijst.

In realiteit namen van de 30 doorgestroomde kandidaat-adoptanten in 2025 slechts 10 kandidaat-adoptanten effectief deel aan de voorbereiding.

3.2.2 Voorbereiding

De voorbereiding op de adoptie van een niet-gekend kind wordt georganiseerd door SA. Die verplichte voorbereiding bestaat uit twee delen: de informatiesessies en de voorbereidingscursus.

Alle kandidaat-adoptanten die voor de eerste keer adopteren, moeten twee infosessies volgen, die elk vier uur duren. Ze betalen voor de infosessies 25 euro. Nadien hebben ze 60 dagen tijd om te bevestigen dat ze de adoptieprocedure willen verderzetten.

Tijdens de eerste informatiesessie krijgen de kandidaat-adoptanten uitleg over de Vlaamse adoptieprocedure, de verschillende pleegzorgvormen, de wereldwijde adoptietendensen en het profiel van de kinderen die voor adoptie worden afgestaan, met bijzondere aandacht voor specifieke zorgnoden. Medewerkers van SA en het VCA delen die informatie mee.

Tijdens de tweede informatiesessie biedt SA inzicht in tal van adoptiegerelateerde thema's zoals verlies- en rouwervaring bij geadopteerden, herstel van trauma en gehechtheidsrelaties, verlieservaring en rouwproces bij geboorteouders of eerste ouders, kindervens en noden van het kind, vaardigheden ontwikkelen en draagkracht van adoptieouders. Infosessie twee is interactief en in kleinere groepen van maximaal 28 deelnemers. In afwachting van het nieuwe decreet over interlandelijke adoptie vonden in 2025 echter geen informatiesessies plaats.

Na de uitnodiging om in te stromen (zie 3.2.1) volgt een voorbereidingscursus van drie dagen, waarin dieper wordt ingegaan op binnenlandse en interlandelijke adoptie. Kandidaat-adoptanten betalen 250 euro voor de voorbereidingscursus. Die voorbereiding heeft een dubbel doel:

- SA probeert voor de kandidaat-adoptanten een realistisch beeld te schetsen van de kinderen die geplaatst worden voor adoptie. Er wordt veel aandacht besteed aan adoptie van kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften, aangezien dat een realiteit is bij een steeds groter aantal van de geplaatste kinderen. Zo kunnen de kandidaat-adoptanten inschatten of ze de draagkracht hebben die nodig is om aan de specifieke noden van het kind tegemoet te komen.
- SA zet ook sterk in op dynamieken tussen de kandidaat-adoptanten onderling, gericht op ervaringen uitwisselen en een adoptienetwerk creëren. De adoptiedriehoek, die de relatie tussen geadopteerde, geboorteouders of eerste ouders en adoptieouders visualiseert, is de rode draad in het voorbereidingsprogramma.

De voorbereidingscursus vindt altijd fysiek plaats in Gent, Brussel en Antwerpen, in kleine groepjes van 8 à 10 gezinnen.

In 2025 was er één voorbereidingsgroep voor kandidaat-adoptanten die de informatiesessies al volgden en konden doorstromen naar de voorbereiding op basis van het decreetaal vastgelegde minimum. Die kandidaat-adoptanten meldden zich allen aan voor binnenlandse adoptie. In 2025 stroomden er geen kandidaat-adoptanten voor interlandelijke adoptie door naar de voorbereidingscursus.

10 gezinnen vervulde de cursus en kregen een attest. Daarmee konden ze de procedure verderzetten bij de familierechtbank om een geschiktheidsvonnis te verkrijgen.

3.3 Maatschappelijk onderzoek

Na de voorbereiding te volgen en het voorbereidingsattest te ontvangen, dienen de kandidaat-adoptanten een verzoekschrift in bij de familierechtbank om geschikt verklaard te worden voor adoptie. In de geschiktheidsprocedure beveelt de familierechtbank een maatschappelijk onderzoek. Een Dienst voor Maatschappelijk Onderzoek (DMO) voert dat onderzoek uit. Sinds 1 januari 2017 werkt er één DMO voor heel Vlaanderen. MOA vzw voert die opdracht uit sinds 1 mei 2021.

In 2025 werden 12 tussenvonnissen (36 in 2024) uitgesproken voor de adoptie van een niet-gekend kind. Daarnaast werden 10 vonnissen (15 in 2024) uitgesproken waarin een aanvullend onderzoek werd bevolen.

In 2025 werden in totaal 39 dossiers (59 in 2024) bij MOA vzw aangemeld voor een maatschappelijk onderzoek voor de adoptie van een niet-gekend kind (eerste of tweede adoptie, actualisatie of bijkomend onderzoek).

MOA vzw staat ook in voor de actualisering van het maatschappelijk onderzoek wanneer kandidaat-adoptanten een verzoek tot verlenging van hun geschiktheidsvonnis indienen bij de familierechtbank. Het geschiktheidsvonnis vervalt immers na vier jaar. Een dergelijke actualisering is enkel nodig als er ingrijpende wijzigingen zijn in het gezin van de kandidaat-adoptanten die mogelijk een invloed hebben op hun geschiktheid voor adoptie. Als er geen wijzigingen zijn, dan kan het geschiktheidsvonnis automatisch met twee jaar verlengd worden. Het VCA gaat na of een actualisering nodig is via het attest gezinssamenstelling, een door de kandidaat-adoptanten in te vullen vragenlijst en enkele vragen aan de adoptiedienst. Het VCA maakt dan een attest op voor de rechtbank waarna een actualisatie van het maatschappelijk onderzoek wordt opgestart of de geschiktheid automatisch wordt verlengd.

Het VCA kreeg in 2025 15 vragen van de rechtbank voor een dergelijke automatische verlenging. In 13 gevallen stelde het VCA vast dat er geen wijzigingen waren in het gezin. Voor 2 gezinnen moest wel een actualisatie gebeuren en werd de actualisatievraag doorgestuurd naar MOA vzw.

3.3.1 Verloop van het maatschappelijk onderzoek

De medewerkers van MOA vzw voeren gemiddeld vier gesprekken met de kandidaat-adoptanten: twee gesprekken door de psycholoog en twee door de maatschappelijk assistent. Een van de gesprekken is een huisbezoek door de maatschappelijk assistent. Voor een maatschappelijk onderzoek bij een

tweede of volgende adoptie of bij een bijkomend maatschappelijk onderzoek wordt de procedure ingekort naar gemiddeld twee gesprekken: een huisbezoek (met gesprek) door de maatschappelijk werker en een gesprek met de psycholoog. Het volledige team van MOA vzw houdt een tussentijdse bespreking en een eindbespreking waarin een advies voor de familierechtbank wordt geformuleerd. De kandidaat-adoptanten krijgen het finale verslag van het maatschappelijk onderzoek met advies voor de familierechtbank. Als ze nog vragen over dat advies hebben, kunnen ze een adviesgesprek krijgen. Waar nodig plant MOA vzw extra gesprekken in. In 2025 was dat in geen enkel dossier het geval.

3.3.2 Adviezen

MOA vzw gaf in 2025 19 positieve en 12 negatieve adviezen. 8 kandidaat-adoptanten kregen een advies van uitstel.

In tabel 3.3 geven we een overzicht van de adviezen van MOA vzw in 2025.

Adviezen					
	Eerste adoptie	Tweede adoptie	Actualisatie	Bijkomend onderzoek	Totaal
Positief na uitstel	0	0	0	0	0
Positief voor de adoptie van 1 kind	6	0	2	7	15
Positief voor de adoptie van 1 of 2 kinderen	2	0	0	2	4
Uitstel 6 maanden	5	0	0	0	5
Uitstel 9 maanden	1	0	0	0	1
Uitstel 1 jaar	1	0	0	0	1
Uitstel 2 jaar	0	0	0	1	1
Negatief	4	1	0	7	12
Totaal	19	1	2	17	39

3.3 Adviezen van MOA vzw in 2025

Bron: MOA vzw

3.4 Geschiktheidsvonnissen

De familierechtbank spreekt het geschiktheidsvonnis voor adoptie uit. Het VCA ontvangt niet systematisch de vonnissen waarbij de rechtbank negatief oordeelt over de geschiktheid. Enkel de vonnissen waarin de geschiktheid wordt uitgesproken of bijkomende onderzoeken worden bevolen, moet de familierechtbank, via de FCA, aan het VCA bezorgen. Er werden in 2025 toch 3 vonnissen van niet-geschiktheid bezorgd aan het VCA. In 2025 bezorgden de familierechtbanken in totaal 21 positieve geschiktheidsvonnissen (37 in 2024) aan het VCA.

13 kandidaat-adoptanten (25 in 2024) kregen een automatische verlenging van hun geschiktheidsvonnis en 2 kandidaat-adoptiegezinnen kregen een verlenging na actualisatie van het maatschappelijk onderzoek.

In 2025 werden er 10 vonnissen (15 in 2024) uitgesproken waarin aanvullend onderzoek werd bevolen.

In tabel 3.4 worden de geschiktheidsvonnissen weergegeven, gekoppeld aan het advies dat de DMO gaf. In tabel 3.5 staan de details over de vonnissen waarin aanvullend onderzoek werd bevolen.

Geschiktheidsvonnissen uitgesproken door de familierechtbank ⁹										
	Negatief na uitstel	Positief na uitstel	Positief voor 1	Positief voor 1 of 2/meer	Positief voor 1 of 2/meer na uitstel	Positief voor 3	Positief na initieel negatief	Uitstel na uitstel	Negatief	Totaal
Geschikt voor 1 kind		5	8							13
Geschikt voor 1 of 2 kinderen				3	1		1	1	1	7
Geschikt voor 1 of meer kinderen			1							1
Niet geschikt	2								1	3
Totaal	2	5	9	3	1		1	1	2	24

3.4 Overzicht beslissingen familierechtbank, geschiktheid adoptie van een niet-gekend kind - 2025

Bron: het VCA

Aanvullende onderzoeken				
	Adviezen Dienst voor Maatschappelijk Onderzoek			
Beslissing familierechtbank	Negatief	Positief	Uitstel	Totaal
Aanvullend onderzoek	4	0	1	5
Aanvullend onderzoek na uitstel	0	0	5	5
Totaal	4	0	6	10

3.5 Overzicht aanvullende onderzoeken familierechtbank - 2025

Bron: het VCA

⁹ De kolommen geven de niet-bindende adviezen van de DMO weer, de rijen geven de definitieve beslissingen van de familierechtbanken weer.

3.5 Bemiddeling

Na ontvangst van het geschiktheidsvonnis kiezen kandidaat-adoptanten voor binnenlandse of interlandelijke adoptie. Voor binnenlandse adoptie sluiten ze een bemiddelingsovereenkomst af met Adoptiehuis. Sinds 2024 neemt het begeleidingsteam adoptie van het VCA bemiddeling voor interlandelijke adoptie op, zoals eerder vermeld in rubriek 2.5.

3.5.1 Bemiddeling door het begeleidingsteam van het VCA

In 2023 werden alle samenwerkingen met verschillende herkomstlanden gescreend.

Het VCA besliste daarbij dat de samenwerkingen met Portugal, Zuid- Afrika, Colombia, Bulgarije, Filipijnen, Thailand, Chili, Peru en Honduras kunnen verdergezet worden.

Na een werkbezoek aan Togo in oktober 2024 werd de samenwerking voor nieuwe adopties van niet-gekende kinderen stopgezet.

In het voor- en najaar van 2025 werd na een werkbezoek beslist om de samenwerking met India en Hongarije voor nieuwe adopties van niet-gekende kinderen stop te zetten.

Een werkbezoek aan Kazachstan wordt niet ingepland, aangezien het in Kazachstan een vereiste is om te werken met een erkende interlandelijke adoptiedienst en niet rechtstreeks van overheid naar overheid. In Vlaanderen is er op dit moment geen erkende interlandelijke adoptiedienst. Samenwerking met Kazachstan is dus niet mogelijk.

Zoals eerder in punt 2.5 vermeld, werd het begeleidingsteam opgericht nadat de drie interlandelijke adoptiediensten niet langer erkend waren om de lopende adoptiedossiers verder op te volgen.

Aantal plaatsingen in Vlaanderen, Wallonië en andere Europese landen

Tabel 3.7 geeft een overzicht van het aantal plaatsingen van 2005 tot 2025 in Vlaanderen, in Wallonië en in een aantal andere aankomstlanden. Cijfers vanaf 2023 hebben we op dit ogenblik enkel voor de Vlaamse en Franse Gemeenschap.

Aantal plaatsingen in Vlaanderen, Wallonië en andere Europese landen																					2025
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
België																					
Vlaamse Gemeenschap ¹⁰	172	162	176	210	244	205	180	122	73	61	71	62	59	32	28	23	27	29	21	25	12
Franse Gemeenschap ¹¹	299	221	183	154	194	185	175	136	101	96	67	59	60	68	47	30	39	31	33	26	15
Aangrenzende landen																					
Duitsland	721	661	783	716	606	513	624	452	288	227	200	196	96	91	85	81	64	81			
Frankrijk	4.136	3.977	3.162	3.270	3.017	3.508	2.003	1.569	1.343	1.069	815	956	685	615	421	244	252	232			
Luxemburg	41	45	23	28	36	32	25	32	17	13	18	19	16	12	31	5	7	13			
Nederland	1.185	816	782	767	682	705	528	488	401	354	304	214	210	156	145	70	75	64			
Scandinavisch e landen																					
Finland	308	218	176	157	187	160	163	175	141	142	93	58	71	52	67	27	67	57			
Denemarken	586	450	426	395	496	419	338	219	176	124	97	84	79	64	46	23	32	41			
Zweden	1.083	879	800	793	912	728	630	542	450	408	400	259	240	190	170	92	118	98			
Mediterrane landen																					
Italië	2.874	3.188	3.420	3.977	3.964	4.130	4.022	3.106	2.825	2.206	2.216	1.872	1.439	1.394	1.205	669	680	698			

¹⁰ Alleen adopties door een erkende adoptiedienst of door het begeleidingsteam van het VCA.

¹¹ Alleen adopties door een erkende adoptiedienst.

Spanje	5.423	4.472	3.648	3.156	3.006	2.891	2.573	1.669	1.191	824	799	567	531	445	370	195	171	176			
Andere landen																					
Verenigd Koninkrijk	369	363	356	225	200	173	153	120	124	68	58	64	60	71	52	53	53	63			
Ierland	366	313	392	422	307	201	188	117	72	34	82	54	53	41	33	29	11	18			

3.7 Plaatsingen in andere Europese landen in vergelijking met de Vlaamse en Franse Gemeenschap - 2025

Bron: het VCA, ACC, ISS Newsletter (november-december 2022) en Selman, P. (2024) *Global Statistics for Intercountry Adoption: Receiving States and States of origin 2004-2022*

Plaatsingen volgens herkomstland

In 2025 was het herkomstland met het hoogste aantal plaatsingen Zuid-Afrika (4 plaatsingen). Verder waren er 3 plaatsingen uit Thailand, 3 plaatsingen uit Haïti, 1 plaatsing uit India en 1 plaatsing uit Colombia.

In tabel 3.8 staat een overzicht van de geplaatste kinderen uit de verschillende landen, van 2016 tot 2025.

Aantal geplaatste kinderen volgens herkomstland																				
	2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025	
Zendend land	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%		
Bulgarije ¹²	0	0,0%	0	0,0%	1	3,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	3,6%	1	4,0%	0	0,0%	0	0,0%
Burkina Faso ¹³	1	1,6%	2	3,4%	1	3,1%	4	14,3%	3	13,0%	1	3,7%	3	10,7%	3	12,0%	5	20,0%	0	0,0%
Chili ¹⁴	1	1,6%	1	1,7%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	2	7,4%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
China ¹⁵	1	1,6%	2	3,4%	2	6,3%	1	3,6%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

¹² Haags Verdragsland.

¹³ Haags Verdragsland.

¹⁴ Haags Verdragsland.

¹⁵ Haags Verdragsland.

Colombia	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	3,6%	0	0,0%	0	0,0%	1	8,3%
Ethiopië	6	9,7%	14	23,7%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
de Filipijnen ¹⁶	5	8,0%	6	10,2%	4	12,5%	2	7,1%	3	13,0%	2	7,4%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Gambia	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	3,6%	2	8,7%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ghana	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	3	10,7%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Guinee ¹⁷	14	22,6%	10	16,9%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Haïti ¹⁸	0	0,0%	0	0,0%	3	9,4%	1	3,6%	2	8,7%	0	0,0%	1	3,6%	3	12,0%	1	4,0%	3	25,0%
Honduras ¹⁹	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	3,6%	0	0,0%	0	0,0%	1	3,6%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Hongarije ²⁰	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	6	22,2%	6	21,4%	3	12,0%	6	24,0%	0	0,0%
India ²¹	4	6,5%	6	10,2%	4	12,5%	2	7,1%	3	13,0%	0	0,0%	3	10,7%	0	0,0%	6	24,0%	1	8,3%
Kazachstan ²²	0	0,0%	1	1,7%	3	9,4%	4	14,3%	0	0,0%	0	0,0%	1	3,6%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Marokko	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	4,4%	1	3,7%	0	0,0%	1	4,0%	0	0,0%	0	0,0%
Nigeria	1	1,6%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Oeganda	11	17,7%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Polen ²³	8	12,9%	4	6,8%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Portugal ²⁴	1	1,6%	6	10,2%	1	3,1%	8	28,6%	3	13,0%	2	7,4%	1	3,6%	4	16,0%	1	4,0%	0	0,0%
Thailand ²⁵	0	0,0%	3	5,1%	4	12,5%	2	7,1%	1	4,4%	7	25,9%	5	17,9%	3	12,0%	2	8,0%	3	25,0%

¹⁶ Haags Verdragsland.

¹⁷ Haags Verdragsland.

¹⁸ Haags Verdragsland.

¹⁹ Haags Verdragsland.

²⁰ Haags Verdragsland.

²¹ Haags Verdragsland.

²² Haags Verdragsland.

²³ Haags Verdragsland.

²⁴ Haags Verdragsland.

²⁵ Haags Verdragsland.

Togo ²⁶	2	3,2%	0	0,0%	0	0,0%	2	7,1%	2	8,7%	1	3,7%	0	0,0%	1	4,0%	3	12,0%	0	0,0%
Verenigde Staten ²⁷	0	0,0%	0	0,0%	1	3,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vietnam ²⁸	1	1,6%	2	3,4%	4	12,5%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	3,6%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Zuid-Afrika ²⁹	6	9,7%	2	3,4%	4	12,5%	0	0,0%	3	13,0%	5	18,5%	2	3,6%	2	8,0%	1	4,0%	4	33,3%
Totaal	62	100%	59	100%	32	100%	28	100%	23	100%	27	100%	29	100%	21	84,0%	25	100%	12	100%

3.8 Plaatsing volgens land via een erkende adoptiedienst of via het begeleidingsteam van het VCA 2016-2025

Bron: het VCA

Plaatsingen volgens land en geslacht

Van de 12 aangekomen kinderen in 2025 waren er 6 jongens en 6 meisjes.

De verdeling per herkomstland staat vermeld in tabel 3.9.

Aantal geplaatste kinderen volgens geslacht				
Zendend land	M	V	X	Totaal
Colombia	1	0	0	1
Haïti	1	2	0	3
India	0	1	0	1
Thailand	1	2	0	3
Zuid-Afrika	3	1	0	4
Totaal	6	6	0	12

3.9 Plaatsing via het begeleidingsteam van het VCA volgens geslacht - 2025

Bron: het VCA

²⁶ Haags Verdragsland.

²⁷ Haags Verdragsland.

²⁸ Haags Verdragsland.

²⁹ Haags Verdragsland.

Plaatsingen volgens leeftijd van het kind

De gemiddelde leeftijd van de interlandelijke adoptiekinderen, geplaatst via het begeleidingsteam van het VCA in 2025, op het moment van aankomst in België is 3,4 jaar (in 2024 was dit 4,7 jaar).

De leeftijd van de kinderen is terug te vinden in tabel 3.10.

Aantal geplaatste kinderen volgens leeftijd		
Leeftijd	Aantal	%
0 jaar	0	0,0%
1 jaar	3	25,0%
2 jaar	3	25,0%
3 jaar	1	8,3%
4 jaar	2	16,7%
5 jaar	2	16,7%
6 jaar	1	8,3%
Totaal	12	100,0%

3.10 Leeftijd in volle jaren van alle geplaatste adoptiekinderen via het begeleidingsteam van het VCA op het moment van aankomst in België - 2025

Bron: het VCA

Plaatsingen volgens leeftijd en gezinssituatie adoptieouders

De leeftijd van de adoptieouders die een kind uit het buitenland adopteerden, varieerde in 2025 tussen de 36 en de 52 jaar. De grootste groep adoptieouders is tussen 40 en 44 jaar oud. De spreiding in de verschillende leeftijdscategorieën is terug te vinden in tabel 3.11.

Er werden 8 kinderen geadopteerd door een heterokoppel (2 door hetzelfde koppel) en 4 kinderen door een alleenstaande vrouw.

Uit tabel 3.12 blijkt dat 9 kinderen als eerste en enige kind in een gezin geplaatst werden. 2 kinderen werden samen met een broer en/of zus geadopteerd door een gezin dat nog geen kinderen had. 1 kind kwam terecht in een gezin dat al een kind had.

Leeftijd van de adoptieouders		
	Aantal adoptievaders	Aantal adoptiemoeders
25-29 jaar	0	0
30-34 jaar	0	0
35-39 jaar	2	1
40-44 jaar	3	5
45-49 jaar	2	4
50-54 jaar	0	1
> 55 jaar	0	0
Totaal	7	11

3.11 Leeftijd van de adoptievader en -moeder (in volle jaren) op het moment van de plaatsing - 2025

Bron: het VCA

Plaats in de kinderrij

Plaats in de kinderrij van geplaatste kinderen		
	Aantal	%
Kinderloos gezin, plaatsing van 1 kind	7	58,3%
Kinderloos gezin, plaatsing van 2 kinderen	2	16,7%
Gezin met (pleeg)kind(eren), plaatsing van 1 kind	3	25%
Totaal	12	100%

3.12 Voor adoptie geplaatste kinderen volgens aantal geplaatste kinderen en plaats in de kinderrij in het adoptiegezin - 2025

Bron: het VCA

Evolutie van interlandelijke adoptie door de jaren heen

Op 1 september 2005 ging een nieuwe adoptiewetgeving in voege. Die wetgeving zorgde ervoor dat vrije adopties niet meer mogelijk waren. De overheid volgt sindsdien elke adoptieprocedure op.

Tabel 3.13 geeft het aantal kinderen weer dat vóór 2006 via bemiddeling van een erkende adoptiedienst in een adoptiegezin geplaatst werd. Dat is slechts een gedeelte van het werkelijke aantal geadopteerden, omdat er geen zicht is op het aantal vrije adopties in die jaren in Vlaanderen.

Tabel 3.14 geeft het aantal plaatsingen via een erkende adoptiedienst weer vanaf 2006 tot en met 2023. In 2024 en 2025 gaat het om het aantal plaatsingen, opgevolgd door het begeleidingsteam van het VCA.

Plaatsingen volgens land vóór 2006														
Herkomstland	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Bolivia		3	5		2	2	1	1						
Bulgarije						4	7	3	2	3	2			
Burundi			2	7		2								
Cambodja											1	20		
Chili	12	2	4	3	3	3		1	1					
China	3	5	2		2	8	10	18	34	29	42	49	64	63
Colombia	17	16	17	16	8	7	10	11	2	3	5	3	1	4
Ecuador	12	12	6	13	6	1	7	4	2	4	3	2	2	
El Salvador								1	1					
Ethiopië					3	1	25	18	31	17	22	29	17	59
Filipijnen	9	10	13	13	9	15	9	12	19	11	11	9	17	7
Frankrijk			5	5	2	3								

Haïti	9	3		40	40	26	21	11	23	31	29	5		
India	77	68	60	73	66	49	38	36	35	32	18	12	13	10
Moldavië				1	2	3	3	7	2					
Nepal		1	5		1									
Oekraïne						2								
Roemenië	3	13	1		5	7	17	19	15	5	1			
Rusland							4	12	10	7	12	13	10	14
Rwanda	26	27	4											
Sri Lanka								2	3	3	7	7	3	5
Thailand								3	1	2	1	5	6	1
Vietnam				7	23	15	36	24	27	25	28	4		
Zaire				24	3	3								
Zuid-Afrika								1	2	1	5	7	10	9
Andere	11	12	5		2									
Totaal	176	167	127	202	177	151	188	184	210	173	187	165	143	172

3.13 Plaatsingen volgens land via de erkende adoptiediensten 1992-2005

Bron: het VCA

Plaatsingen volgens land sinds 2006																				
Herkomstland	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ³⁰	2025
Bulgarije							2						1				1	1		
Burkina Faso						1	1		2		1	2	1	4	3	1	3	3	5	
Chili										4	1	1				2				

³⁰ In 2024 en 2025 gaat het om het aantal plaatsingen, opgevolgd door het begeleidingsteam van het VCA.

China	47	30	8	13	18	12	15	5	4	2	1	2	2	1						
Colombia	3	3	1		3	2											1			1
DR Congo										3										
Ethiopië	58	88	97	107	87	102	78	48	18	11	6	14								
Filipijnen	10	9	6	2	2	5	4	3	7	7	5	6	4	2	3	2				
Gambia										3				1	2					
Ghana																		3		
Guinee									4	3	14	10								
Haïti				3	3				1				3	1	2		1	3	1	3
Honduras														1			1			
Hongarije																6	6	3	6	
India	15	5	9		10	6	3	2	3	2	4	6	4	2	3		3		6	1
Kazachstan		26	58	86	64	22						1	3	4			1			
Kenia								3												
Marokko					3		1								1	1		1		
Nigeria						1					1									
Oeganda								2	2	18	11									
Polen			4	2		12	10		12	10	8	4								
Portugal										1	1	6	1	8	3	2	1	4	1	
Rusland	17	4	8	14																
Sri Lanka	3	2	5	3	3	2														
Thailand	1	2	4	3	3	2	1	3	2	5		3	4	2	1	7	5	3	2	3
Togo									1		2			2	2	1		1	3	
VS													1							
Vietnam											1	2	4				1			

Zuid-Afrika	8	7	10	11	12	10	8	5	5	2	6	2	4		3	5	2	2	1	4
Totaal	162	176	210	244	205	180	122	73	61	71	62	59	32	28	23	27	29	21	25	12

3.14 Plaatsingen volgens land via de erkende adoptiediensten en het begeleidingsteam van het VCA 2006-2025

Bron: het VCA

Wachttijd voor interlandelijke adoptie

De gemiddelde wachttijd voor interlandelijke adoptie varieert naargelang het herkomstland. Eerst is er de wachttijd tot aan de kindtoewijzing en daarna kan het nog een tijd duren voordat het kind effectief het gezin ontmoet. De meeste herkomstlanden stellen als voorwaarde dat de adoptieouders na toewijzing een bepaalde tijd, van enkele weken tot enkele maanden, in het herkomstland doorbrengen. In andere herkomstlanden wordt de adoptie pas maanden na de toewijzing afgerond en kunnen de adoptieouders pas daarna met hun kind naar België afreizen.

In 2025 waren er 14 kindtoewijzingen (10 in 2024) aan 13 kandidaat-adoptiegezinnen, waarvan 1 siblinggroep van 2 kinderen. Een aantal van die kinderen zal pas in 2026 effectief met hun adoptiegezin naar België kunnen afreizen. In 2 situaties heeft het kandidaat-adoptiegezin het kindvoorstel geweigerd na toewijzing.

Een wachttijd berekenen kan op veel manieren. Er kan gerekend worden vanaf de aanmelding, vanaf het geschiktheidsvonnis, vanaf de ondertekening van de bemiddelingsovereenkomst, vanaf de verzending van het dossier naar het betrokken land ...

Het VCA rekent de afgelopen jaren vanaf de datum van het geschiktheidsvonnis.

In tabel 3.15 wordt de gemiddelde wachttijd weergegeven die verstrijkt tussen de datum van het geschiktheidsvonnis en de kindtoewijzing in 2025.

Tabel 3.16 toont de wachttijd tussen de datum van het geschiktheidsvonnis en de effectieve plaatsingsdatum in 2025.

Er wordt telkens vermeld over hoeveel toewijzingen of plaatsingen het gaat.

Wachttijd kindtoewijzingen			
Zendend land	Wachttijd in maanden	Wachttijd in jaren/maanden	Aantal kindtoewijzingen
Colombia	63	5j3m	1

India	52	4j.4m	1
Haïti	25	2j1m	2
Thailand	67	5j7m	5
Zuid-Afrika	46	3j10m	5
Totaal			14

3.15 Wachttijden kindtoewijzingen per land - 2025

Bron: het VCA

Wachttijden plaatsingen			
Zendend land	Wachttijd in maanden	Wachttijd in jaren/maanden	Aantal plaatsingen
Colombia	66	5j6m	1
Haïti	32	2j8m	3
India	68	5j8m	1
Thailand	68	5j8m	3
Zuid-Afrika	48	4j	4
Totaal			12

3.16 Wachttijden plaatsingen per land - 2025

Bron: het VCA

Kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte

Verschillende landen hanteren eigen definities en begrippen voor adoptiekinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte (ook specifieke zorgnoden of 'special needs' genoemd). Het VCA definieert het begrip specifieke zorgnoden op basis van internationaal onderzoek en getoetst aan de ervaring in het Vlaamse werkveld.

Het VCA hanteert vijf deelcategorieën:

1. Siblings (broers en/of zussen)

2. Kinderen met medische problemen
3. Kinderen met een extra belastende achtergrond en/of gedragsproblemen
4. Kinderen met een ontwikkelingsstoornis
5. Oudere kinderen (ouder dan 6 jaar).

Sommige kinderen behoren tot meerdere categorieën van specifieke zorgnoden, zoals een kind ouder dan 6 jaar met een ontwikkelingsstoornis. Bij die kinderen is er een cumulatief risico.

In 2025 werden in totaal 12 kinderen geplaatst, van wie 8 met specifieke zorgnoden. De tabel hieronder biedt een overzicht per type zorgnood.

Kinderen met specifieke zorgnoden														
Categorie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ouder dan 6 jaar	5	4	3	2	1	2	3		4	4	1	1		
Medisch probleem	15	5	4	7	6	5	5	4		1	3	2		2
Sibling	6	4	8	1		2	4		3		3	1	3	2
Extra belastende achtergrond (of gedragsproblemen)	1	3	2	1	6	1							7	1
Ontwikkelingsstoornis	1	3	3	1			1				1		1	
Ouder dan 6 jaar + sibling	6	2	2	5					1	2	1	2		
Ouder dan 6 jaar + extra belastende achtergrond	3	1	2	2	1	2	2			1			1	
Ouder dan 6 jaar + medisch probleem				1		2		2			2		1	

Ouder dan 6 jaar + ontwikkelingsstoornis										1	2			
Ouder dan 6 jaar + medisch probleem + extra belastende achtergrond					1	1		1						
Medisch probleem + extra belastende achtergrond	1	1	1				2							
Medisch probleem + ontwikkelingsstoornis	4			4	2	2	1	1			3		1	1
Medisch probleem + sibling + extra belastende achtergrond					1									
Medisch probleem + ontwikkelingsstoornis + extra belastende achtergrond					1							2	1	
Sibling + medisch probleem			3	2	2	1							1	
Sibling + extra belastende achtergrond	1	2	1	2	2	1				3				

Sibling + ontwikkelingsstoornis													2	
Ontwikkelingsstoornis + extra belastende achtergrond				1				1						1
Sibling + ontwikkelingsstoornis + extra belastende achtergrond			1	2						1				
Ouder dan 6 jaar + sibling + extra belastende achtergrond	4	2	2	1	1	2		3	3	1		6		
Ouder dan 6 jaar + sibling + ontwikkelingsstoornis				1										
Ouder dan 6 jaar + sibling + medisch probleem + ontwikkelingsstoornis										2				
Ouder dan 6 jaar + ontwikkelingsstoornis + extra belastende achtergrond				1	4			3			1			1

Ouder dan 6 jaar + sibling + extra belastende achtergrond + ontwikkelingsstoornis	2		2			4								
Ouder dan 6 jaar + medisch probleem + extra belastende achtergrond + ontwikkelingsstoornis	1			1		1							1	
Ouder dan 6 jaar + sibling + medisch probleem + extra belastende achtergrond						1		1						
Medisch probleem + sibling + extra belastende achtergrond + ontwikkelingsstoornis	1					1					1	1		
Ouder dan 6 jaar + medisch probleem + sibling + extra belastende achtergrond + ontwikkelingsstoornis	1			1		1				1	1			

Totaal	52	27	34	36	28	29	18	16	11	17	19	15	19	8
---------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----------

Totaal aantal plaatsingen	122	73	61	71	62	59	32	28	23	27	29	21	25	12
Percentage special needs tegenover totaal aantal plaatsingen	42,6%	37,0%	55,7%	50,7%	45,2%	49,2%	56,3%	57,1%	47,8%	63,0%	65,5%	71,4%	76%	66,6%

3.17 Overzicht kinderen met specifieke zorgnoden 2012-2025

Bron: het VCA

3.5.2 Interlandelijke adoptie van een niet gekend kind zonder bemiddeling (zelfstandige adoptie)

Kandidaat-adoptanten konden tot aan de decreetswijziging van 20 juli 2024 kiezen om een interlandelijke adoptieprocedure te doorlopen zonder bemiddeling van een erkende adoptiedienst, maar onder supervisie van het VCA. Dat heet een zelfstandige adoptie. De kandidaat-adoptanten stellen een inlichtingendossier samen over het door hen gekozen land.

Als kandidaat-adoptanten aangeven zelfstandig te willen adopteren, kunnen ze eventueel gericht doorstromen naar de voorbereiding. Voor die gerichte doorstroom voert het VCA een gesprek met de kandidaat-adoptanten, nadat ze de twee infosessies volgden, om de haalbaarheid in te schatten. Op basis van de informatie voert het VCA een landonderzoek uit, dat start zodra het geschiktheidsvonnis van de kandidaat-adoptanten beschikbaar is en dus na de procedure van voorbereiding en maatschappelijk onderzoek.

Het onderzoek neemt in principe maximaal 4 maanden in beslag. De termijn kan tweemaal, met telkens 2 maanden, verlengd worden tot maximaal 8 maanden. De beoordeling van een samenwerking gebeurt op gelijkaardige wijze zoals voorheen bij een adoptiedienst.

Na goedkeuring van de verderzetting van de adoptieprocedure staat het VCA in voor de verzending van het ouderdossier naar de bevoegde autoriteiten, het ontvangen van het kinddossier en het matchingsvoorstel, de goedkeuring van het kinddossier en de matching en ten slotte de opmaak van de nodige attesten voor de erkenningsprocedure.

Op 20 juli 2024 trad de wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, over de begeleiding bij interlandelijke adoptie, in werking. De zelfstandige adopties werden daarbij opgeheven. Enkel zelfstandige adoptanten die bij de inwerkingtreding van het decreet een goedkeuring hadden verkregen, kunnen hun zelfstandig adoptietraject afronden.

Sinds 2024 voerde het VCA daarom geen gesprekken met nieuwe kandidaat-adoptanten die een zelfstandige adoptie overwogen. In 2025 ontving het VCA bijgevolg ook geen inlichtingendossiers meer van zelfstandige adoptanten en werden er evenmin nieuwe ouderdossiers verstuurd.

In 2025 ontving het VCA twee kindtoewijzingen: één uit Roemenië en één uit Peru. De kindtoewijzing uit Peru werd goedgekeurd en de kindtoewijzing uit Roemenië werd geweigerd. Er kwamen in 2025 geen kinderen in Vlaanderen aan via zelfstandige adoptie.

Onderzoek zelfstandige interlandelijke adopties

In 2025 werden geen inlichtingendossiers of onderzoeken meer ontvangen. Er werden ook geen goedkeuringen meer gegeven voor verderzetting van de adoptieprocedure na onderzoek. Er werden geen ouderdossiers verzonden naar het buitenland.

Ontvangen kinddossiers	
Roemenië	1
Peru	1
Totaal	2
Goedkeuring kindtoewijzing	
Peru	1
Totaal	1
Weigering kindtoewijzing	
Roemenië	1
Totaal	1
Aangekomen kinderen	
Totaal	0

3.18 Onderzoek zelfstandige interlandelijke adopties - 2025

Bron: het VCA

3.5.3 Bemiddeling door de binnenlandse adoptiedienst

Binnenlandse adoptie gaat over de adoptie van kinderen die in Vlaanderen verblijven en die niet voor adoptie naar Vlaanderen zijn gekomen.

Binnenlandse adoptie van een niet-gekend kind gebeurt altijd via bemiddeling van de binnenlandse adoptiedienst Adoptiehuis. De dienst staat in voor de begeleiding van de geboorteparenten of eerste ouders, de begeleiding van de kandidaat-adoptanten, bemiddeling en nazorg.

In 2025 werden in totaal 23 bemiddelingsovereenkomsten tussen Adoptiehuis en kandidaat-adoptanten afgesloten.

Geplaatste kinderen

In 2025 werden 13 kinderen geplaatst via Adoptiehuis bij 13 gezinnen. Alle kinderen waren minder dan 6 maanden oud op het moment van plaatsing. Het ging om 3 meisjes en 10 jongens.

Adoptiehuis begeleidt de geboorteparenten of eerste ouders bij een gefundeerde beslissing over de toekomst van hun kind en henzelf. Slechts een beperkt aantal begeleidingen leidt uiteindelijk tot een adoptieplaatsing. Voor het merendeel van de opgestarte begeleidingen wordt een minder ingrijpende oplossing gevonden, zoals het kind zelf opvoeden, al dan niet met gezinsondersteuning, via pleegzorg of verblijf in een voorziening voor moeder en kind.

Gezinssituatie

Van de 13 kinderen kwamen 11 kinderen terecht in een gezin met 2 adoptievaders. Er werd geen enkel kind geplaatst bij een heterokoppel. Er werd 1 kind geplaatst bij een alleenstaande adoptievader en 1 kind bij een alleenstaande adoptiemoeder.

De gemiddelde leeftijd van de adoptievaders die een kind adopteerden via Adoptiehuis op het moment van plaatsing was 41,8 jaar (39,9 jaar in 2024).

De adoptiemoeder was 42,5 jaar op het moment van plaatsing (gemiddelde leeftijd adoptiemoeders 39,4 jaar in 2024).

In 2025 werd 1 vrouw adoptiemoeder en werden 23 mannen adoptievader (zie tabel 3.20).

Alle kinderen werden als eerste kind in het gezin opgenomen, zoals opgenomen in tabel 3.21.

Geplaatste kinderen via een adoptiedienst																			
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Geplaatste kinderen	32	29	24	35	25	30	26	23	22	23	29	20	15	16	20	17	14	18	13

3.19 Aantal kinderen geplaatst via Adoptiehuis 2007-2025

Bron: het VCA

Leeftijd van de adoptieouders		
Leeftijd	Aantal adoptievaders	Aantal adoptiemoeders
25-29 jaar	0	0
30-34 jaar	1	0
35-39 jaar	11	0
40-44 jaar	10	1
45-49 jaar	1	0
Totaal	23	1

3.20 Leeftijd van de adoptievader en -moeder (in volle jaren) op het moment van plaatsing - 2025

Bron: het VCA

Plaats in de kinderrij		
	Aantal	%
Kinderloos gezin, plaatsing van 1 kind	13	100%
Kinderloos gezin, plaatsing van meerdere kinderen	0	0%
Gezin met (pleeg)kinderen, plaatsing van 1 kind als onderste in de kinderrij	0	0%
Totaal	13	100%

3.21 Voor adoptie geplaatste kinderen volgens aantal geplaatste kinderen en plaats in de kinderrij in het adoptiegezin - 2025

Bron: het VCA

3.6 Erkenning en registratie

Na de adoptie van een in het buitenland geboren kind wordt de adoptiebeslissing ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. De meeste adopties worden uitgesproken in het herkomstland. De adoptiebeslissing moet echter eerst erkend worden door de FCA om ook in België uitwerking te hebben.

Sinds de wet van 31 maart 2019 op de modernisering van de burgerlijke stand stelt de FCA geen registratiebewijs meer op, maar stelt ze een erkenningsattest op voor de ambtenaar van de burgerlijke stand. Die is bevoegd om een adoptieakte op te stellen op basis van dat erkenningsattest. De adoptieakte is het materiële bewijs van de erkenning van de adoptie.

In 2025 heeft de FCA in 11 omkaderde Nederlandstalige adoptiedossiers een erkenningsattest afgeleverd. Er werden 15 erkenningen afgeleverd in niet-omkaderde dossiers (dit gaat over Belgen die in het buitenland wonen).

4. ADOPTIE VAN EEN GEKEND KIND

4.1. Intrafamiliale adoptie

Intrafamiliale adoptie is de adoptie van een kind van familie dat in het buitenland woont. Die adoptieprocedure is van toepassing voor kandidaat-adoptanten die tot in de vierde graad verwant zijn met het te adopteren kind (bijvoorbeeld een neef of nicht) of die voorafgaand aan de adoptie met het kind samenwoonden. Voor adoptie van kinderen die verder dan de vierde graad verwant zijn, geldt de gewone adoptieprocedure.

Bij een intrafamiliale adoptie verloopt de adoptieprocedure meestal zonder tussenkomst van een adoptiedienst. Het VCA begeleidt dan de kandidaat-adoptanten door het proces. De procedure moet altijd bij het VCA opgestart worden.

In 2025 registreerde het VCA 29 aanmeldingen voor intrafamiliale adoptie.

Aantal aanmeldingen intrafamiliale adoptie							
2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
33	37	24	33	40	44	28	29

4.1 Aantal aanmeldingen voor intrafamiliale adoptie 2018-2025

Bron: het VCA

4.1.1. Aanmelding en voorbereiding

De kandidaat-adoptanten voor intrafamiliale adoptie melden zich aan bij het VCA. Bij aanmelding vullen de kandidaat-adoptanten een vragenlijst in over de situatie van het te adopteren kind. Op basis van die vragenlijst maakt het VCA een eerste inschatting over de haalbaarheid van intrafamiliale adoptie. Indien er geen mogelijkheden lijken te zijn voor adoptie, worden kandidaat-adoptanten daar per brief over ingelicht. Wanneer er op basis van de vragenlijst mogelijkheden lijken te zijn, dan worden de kandidaat-adoptanten uitgenodigd voor een individueel gesprek.

Tijdens het individuele gesprek licht het VCA de verplichte adoptieprocedure uitvoerig toe en gaat het dieper in op het specifieke adoptieproject. De kandidaat-adoptanten krijgen een verslag van dat gesprek, waarin een eerste inschatting wordt gemaakt over de haalbaarheid van de geplande adoptie. De adopteerbaarheid van het kind, de subsidiariteit van de adoptie en de specifieke situatie in het herkomstland worden overlopen. Als op basis van die informatie blijkt dat het weinig zin heeft om de procedure verder te zetten, omdat principes van de adoptabiliteit en subsidiariteit niet vervuld worden, dan worden de kandidaat-adoptanten daarover ingelicht. Zo vermijdt het VCA dat er hooggespannen, maar onrealistische verwachtingen ontstaan bij het kind, de familie of de kandidaat-adoptanten. Op basis van de inschatting van het VCA beslissen de kandidaat-adoptanten of ze de verdere procedure willen doorlopen.

Als de kandidaat-adoptanten verder willen gaan, dan verwijst het VCA hen door naar SA voor een voorbereidingsprogramma van een dag. Daarin wordt vooral aandacht besteed aan de eigenheid van adoptie en de betekenis ervan voor de drie betrokken partijen, met name de geboorteouders of eerste ouders, de geadopteerde en de adoptieouders, in deze specifieke adoptiecontext. SA organiseert dat programma doorgaans vier keer per jaar, rekening houdend met het aantal aanvragen.

In 2025 ontving het VCA 29 vragenlijsten voor intrafamiliale adoptie. 19 kandidaat-adoptanten kwamen in 2025 op individueel gesprek bij het VCA.

De voorbereiding door SA werd in 2025 4 keer georganiseerd, afwisselend in Gent en Antwerpen. 17 gezinnen namen deel en ontvingen een attest.

4.1.2. Maatschappelijk onderzoek en geschiktheid

Na ontvangst van het voorbereidingsattest dienen de kandidaat-adoptanten een verzoekschrift in om geschikt verklaard te worden bij de familierechtbank. Net zoals bij de adoptie van een niet-gekend kind voert de DMO in opdracht van de familierechtbank dat onderzoek uit. In 2025 werden 10 tussenvonnissen uitgesproken, waarin een dergelijk (aanvullend) maatschappelijk onderzoek bevolen werd.

In 2025 rondde MOA vzw 14 maatschappelijke onderzoeken af voor een intrafamiliale adoptie. Na ontvangst van het advies van de DMO, beslist de familierechtbank of de kandidaten geschikt zijn om te adopteren. Bij een positieve beslissing ontvangen de kandidaat-adoptanten een geschiktheidsvonnis.

Geschiktheidsvonnissen intrafamiliale adoptie	
Type vonnis	Aantal
Geschikt voor 1 kind	0
Geschikt voor 2 kinderen	1
Geschikt voor 4 kinderen	1
Geschikt, specifiek kind	6
Geschikt, 2 specifieke kinderen	3
Niet geschikt	1
Verlengd vonnis, geschikt voor 1 kind	0
Verlengd vonnis, geschikt voor 1 of meer kinderen	0
Totaal	12

4.2 Aantal en type vonnissen voor intrafamiliale adopties - 2025

Bron: VCA

Sommige kandidaat-adoptanten leven onbewust de Belgische regelgeving niet na door een adoptie te laten uitspreken in het herkomstland voordat ze geschikt verklaard zijn. Die kandidaat-adoptanten kunnen de adoptie laten regulariseren. Dat betekent dat de FCA in uitzonderlijke omstandigheden de kandidaat-adoptanten kan toestaan om de Belgische adoptieprocedure (voorbereiding, maatschappelijk onderzoek en geschiktheidsvonnis) toch op te starten, ook al is er al een vonnis uitgesproken in het herkomstland. Na de geschiktheidsprocedure kan de FCA de adoptie toch erkennen. Dat is alleen mogelijk bij intrafamiliale adopties die aan strikte voorwaarden voldoen.

De FCA vroeg in 2025 geen advies aan het VCA over de subsidiariteit en adoptabiliteit van al geadopteerde kinderen.

4.1.3. Onderzoek intrafamiliale adoptie en verdere procedure

Intrafamiliale adoptie is een vorm van zelfstandige adoptie waarbij het VCA net als bij andere zelfstandige adopties een onderzoek uitvoert. De aanpak bij intrafamiliale adoptie is deels verschillend aangezien het om een gekend kind gaat bij familie in het buitenland.

Als kandidaat-adoptanten na het gesprek met het VCA beslissen om verder te gaan, kan het VCA al starten met een voorbereidend onderzoek van de adoptieprocedure in het betrokken land. Zo wordt tijd gewonnen zodat het kind snel de familie in België kan vervoegen als de adoptie wordt toegestaan. Het eigenlijke onderzoek en de beoordeling van de adoptiesamenwerking kunnen pas starten nadat het geschiktheidsvonnis werd uitgesproken. De wijzigingen aan het decreet van 20 januari 2012 hebben geen impact op de intrafamiliale adopties en die kunnen onverminderd verder lopen.

In 2025 startte het VCA voor 10 intrafamiliale adoptiedossiers een onderzoek op na ontvangst van het geschiktheidsvonnis: Ghana (1), Guinee (2), India (1), Kameroen (1), Nepal, (1) Nigeria (1), Marokko (1), Togo (1) en het Verenigd Koninkrijk (1). De onderzoeken van Ghana, Togo, India en het Verenigd Koninkrijk werden positief beoordeeld. Het onderzoek voor Nigeria werd afgekeurd. De overige onderzoeken werden nog niet afgerond in 2025. De in 2024 opgestarte onderzoeken van Ghana, de Centraal-Afrikaanse Republiek en Oeganda werden afgerond en goedgekeurd.

Het VCA heeft in 2025 9 ouderdossiers verzonden voor intrafamiliale adoptie, met name naar Ghana (3), de Centraal-Afrikaanse Republiek (1), Togo (1), het Verenigd Koninkrijk (1), Guinee (1) en Kameroen (2).

Het VCA ontving in 2025 6 kinddossiers: 2 kinderen (1 sibling) uit Ghana, 1 uit de Filipijnen, 1 uit Kameroen, 1 uit Guinee en 1 uit Togo. De dossiers uit Ghana, de Filipijnen en Togo konden datzelfde jaar worden goedgekeurd. De kinddossiers uit Kameroen en Guinee waren nog onvolledig en konden in 2025 nog niet beoordeeld worden. Aanvullend werd nog een in 2024 ontvangen kinddossier uit Guinee in 2025 goedgekeurd.

In 2025 kwam 1 kind uit Guinee aan in Vlaanderen via intrafamiliale adoptie. Voor 3 kinderen uit de Centraal-Afrikaanse Republiek leverde de FCA geen erkenning af.

Intrafamiliale adoptie	
Onderzoek opgestart (na geschiktheidsvonnis)	
Ghana	1
Guinee	2
India	1
Kameroen	1
Nepal	1
Nigeria	1
Marokko	1
Togo	1
Verenigd Koninkrijk	1
Totaal	10
Verzonden ouderdossiers	
Centraal-Afrikaanse Republiek	1
Ghana	3
Guinee	1
Togo	1
Verenigd Koninkrijk	1
Kameroen	2
Totaal	9
Ontvangen kinddossiers	
Ghana	2
Guinee	1
De Filipijnen	1

Togo	1
Kameroen	1
Totaal	6
Goedkeuring kindtoewijzing	
Ghana	2
Guinee	1
De Filipijnen	1
Togo	1
Totaal	5
Weigering kindtoewijzing	
Totaal	0
Aangekomen kinderen	
Guinee	1
Totaal	1

4.3 Overzicht van intrafamiliale adoptiedossiers die het VCA behandelde - 2025

Bron: het VCA

4.1.4. Internationale jeugdbescherming

Alle verzoeken tot grensoverschrijdende plaatsing - zowel de verzoeken van een buitenlandse autoriteit gericht aan België als de verzoeken van België gericht aan een buitenlandse autoriteit - verlopen via één Belgische centrale autoriteit, met name de dienst Internationale Samenwerking in Burgerlijke Zaken van de FOD Justitie.

Parallel aan de federale centrale autoriteit zijn er ook contactpunten bij elke gemeenschap. Zo behoudt de centrale autoriteit het overzicht en is het gemakkelijker om te overleggen. De FCA zendt het dossier dan door naar de contactpunten van de gemeenschappen.

Per gemeenschap is er een contactpunt.

Het VCA is sinds 2025 binnen Opgroeien contactpunt voor de Vlaamse Gemeenschap (en in bepaalde gevallen voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie).

4.2. Binnenlandse adoptie van een gekend kind

Bij binnenlandse adoptie van een gekend kind gaat het over de adoptie van een kind dat de kandidaat-adoptanten vooraf al kennen, zoals een stiefkind, een pleegkind of een kind van familie, dat zich vóór de adoptie al in België bevindt. Het kan ook gaan over de adoptie van een biologisch eigen kind, bijvoorbeeld de adoptie door de biologische vader die zijn kind niet tijdig bij de ambtenaar van burgerlijke stand erkende of waarbij een andere man het kind erkende.

4.2.1. Aanmelding en voorbereiding

In 2025 meldden 181 kandidaat-adoptanten zich aan voor een binnenlandse adoptie van een gekend kind (176 in 2024).

Aanmeldingen binnenlandse adoptie gekend kind bij het VCA																		
	2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Binnenlandse adoptie gekend kind	181	100	190	100	188	100	186	100	238	100	173	100	189	100	176	100	181	100
<i>Waarvan</i>	152	83,98	146	76,84	147	78,19	147	79,03	175	73,53	143	82,7	149	78,8	129	68,3	131	72,37
<i>- stiefouder hetero</i>																		
	8	4,42	9	4,74	15	7,89	9	4,84	6	2,52	4	2,3	8	4,2	10	5,7	12	6,63

- stiefouder holebi																		
- gekend kind (pleegkind, draagmoeders ...)	12	6,63	20	10,53	13	6,91	18	9,68	39	16,39	21	12,1	21	11,1	26	14,8	31	17,13
- kind van familie (kleinkind, neef, nicht ...)	7	3,87	12	6,31	13	6,91	12	6,45	18	7,56	5	2,9	11	5,8	10	5,7	6	3,31
- eigen kind	2	1,1	3	1,58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,6	1	0,55

4.4 Aantal aanmeldingen binnenlandse adoptie gekend kind - 2025

Bron: het VCA

SA organiseert de voorbereiding van kandidaat-adoptanten die een gekend kind willen adopteren. In 2025 vonden 10 voorbereidingsgroepen plaats, waarvan 2 fysiek in Brussel en 8 online. In totaal namen 155 gezinnen (koppels of alleenstaanden) deel aan de voorbereiding en ontvingen een attest.

Aantal voorbereidingen voor de binnenlandse adoptie van een gekend kind																		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Adoptie gekend kind	284	376	295	401	282	363	240	178	97	164	164	163	163	213	167	168	126	155

4.5 Afgeronde voorbereidingen binnenlandse adoptie gekend kind 2008-2025

Bron: het VCA

4.2.2. Verzoekschrift adoptie met mogelijk maatschappelijk onderzoek

Na ontvangst van het voorbereidingsattest dienen de kandidaat-adoptanten een verzoekschrift tot adoptie in bij de familierechtbank. Bij een adoptie van een gekend kind is er al een sociaal-affectieve band tussen de kandidaat-adoptieouder en het kind. Het maatschappelijk onderzoek naar de geschiktheid van de kandidaat-adoptanten is daardoor niet altijd verplicht. De familierechter oordeelt daarover en beslist of het onderzoek nodig is. Een gekend kind kan dus ook zonder maatschappelijk onderzoek geadopteerd worden.

In 2025 ontving MOA vzw via het VCA één opdracht van de familierechtbank voor een adoptie gekend kind (7 in 2024). MOA vzw gaf één positief advies.

Via het aanmeldingsformulier voor binnenlandse adoptie van een gekend kind ontvangt het VCA de gegevens van de geboorteouders of eerste ouders. Vervolgens stuurt het VCA hun gegevens door naar Adoptiehuis. Adoptiehuis nodigt de geboorteouders of eerste ouders uit voor een informatiegesprek over de gevolgen van adoptie voor hen als ouder en voor het kind en hun mogelijkheden, rechten en plichten. Dat gesprek is niet verplicht, maar wordt wel altijd aangeboden om de geboorteouders of eerste ouders te begeleiden bij een geïnformeerde beslissing.

In 2025 nodigde Adoptiehuis 82 ouders uit voor een informatief gesprek. 30 wettelijke ouders gingen in op de uitnodiging.

In opdracht van de familierechtbank kan Adoptiehuis een maatschappelijk onderzoek uitvoeren wanneer de geboorteouders of eerste ouders weigeren in te stemmen met de adoptie. Adoptiehuis krijgt die opdracht via het VCA. Adoptiehuis onderzoekt de motivatie voor de weigering van de geboorteouders of eerste ouders en contacteert hen daarover schriftelijk met een uitnodiging voor een gesprek.

In 2025 werden er 19 maatschappelijke onderzoeken naar weigering van de toestemming uitgevoerd. In 8 van die situaties werd er ook een maatschappelijk onderzoek naar het kind uitgevoerd.

De familierechtbank beslist op basis van het adviesverslag van Adoptiehuis of de adoptie kan plaatsvinden.

Sinds 2020 doet Adoptiehuis ook onderzoek naar het belang van het kind om geadopteerd te worden. Tijdens die onderzoeken gaat Adoptiehuis indien mogelijk in gesprek met het kind en met de verschillende betrokken contexten. Aan de hand van die gesprekken wordt nagegaan of een kind adoptabel is. Adoptiehuis maakt op basis van alle gevoerde gesprekken een verslag op, als advies voor de familierechtbank. De familierechtbank neemt dan een definitieve beslissing.

In 2025 werd bij 10 kinderen een maatschappelijk onderzoek rond adoptabiliteit gevoerd.

Tot slot doet Adoptiehuis ook onderzoek naar de adoptabiliteit van een Belgisch kind voor interlandelijke adoptie. In 2025 werd daarvoor geen enkele opdracht gegeven.

Adoptievonnissen

Het VCA wordt niet systematisch op de hoogte gehouden van ieder adoptievonnis naar aanleiding van een verzoekschrift tot adoptie van een gekend kind in Vlaanderen. Daarom kan geen precies cijfer gegeven worden van het aantal kinderen dat in 2025 via die adoptieprocedure geadopteerd werd.

De tekst van het Haags Adoptieverdrag (Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie - 's-Gravenhage, 29 mei 1993) is te raadplegen op https://assets.hcch.net/upload/text33_nl.pdf.

Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA)

Hallepoortlaan 27

1060 Brussel

02 533 14 76/77